

Ogólne warunki ubezpieczenia „Spokojny Dom”

Zatwierdzone uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A.
nr 19/12/15 z dnia 11.12.2015 r., które wchodzi w życie z dniem
11.12.2015 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia
zawieranych od dnia 01.01.2016 r.

kod: OWU/08/99111/2015/M (zwane dalej OWU)

Informacja na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu sporządzania informacji zamieszczanych we wzorcach umów.

1. Przestanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia opisane są w § 8 OWU, § 15 OWU, § 22 OWU, § 27 OWU, § 34 Rozdział 2-3 OWU.
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia opisane są w § 9 OWU, § 16 OWU, § 23 OWU, § 28 OWU, § 34 Rozdział 4 OWU.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia „Spokojny Dom”

zatwierdzone Uchwałą Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Europa S.A. nr 19/12/15 z dnia 11.12.2015 r., które wchodzi w życie z dniem 11.12.2015 r., i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01.01.2016 r.

kod: OWU/08/99111/2015/M
(zwane dalej: **OWU**)

Spis treści

I. Postanowienia wstępne	4
II. Definicje.....	4
III. Programy ubezpieczeniowe	8
IV. Umowa ubezpieczenia	8
Warunki zawarcia umowy ubezpieczenia	8
Okres odpowiedzialności	9
Odstąpienie od umowy ubezpieczenia i rozwiązanie umowy ubezpieczenia	9
V. Ubezpieczenie nieruchomości i ich stałych elementów na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych, Ubezpieczenie ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych	10
Przedmiot ubezpieczenia.....	10
Zakres ubezpieczenia	11
Wyłączenia odpowiedzialności.....	12
Suma ubezpieczenia	14
Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego	15
Postępowanie w przypadku powstania szkody.....	16
Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania	17
Obliczanie wysokości odszkodowania.....	17
VI. Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku.....	18
Przedmiot i zakres ubezpieczenia	18
Wyłączenia odpowiedzialności.....	19
Suma ubezpieczenia	20
Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego	21
Postępowanie w przypadku powstania szkody.....	22
Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania	22
Obliczanie wysokości odszkodowania.....	23
VII. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym	24
Przedmiot i zakres ubezpieczenia.....	24
Wyłączenia odpowiedzialności.....	24
Suma gwarancyjna	26
Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego	26
Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania	27
VIII. Ubezpieczenie elementów szklanych na wypadek stłuczenia	28
Przedmiot i zakres ubezpieczenia.....	28
Wyłączenia odpowiedzialności.....	28
Suma ubezpieczenia	29
Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego	30
Postępowanie w przypadku powstania szkody.....	31
Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania	31
Obliczanie wysokości odszkodowania.....	32
IX. Pakiet Assistance	33
Rozdział 1 Definicje na potrzeby realizacji świadczeń Home Assistance.....	33
Rozdział 2 Przedmiot i zakres ubezpieczenia	36
Rozdział 3 Świadczenia „Home Assistance”	36
Rozdział 4 Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności.....	37
Rozdział 5 Obowiązki ubezpieczonego i zasady korzystania z pomocy assistance	38
X. Roszczenia regresowe	39
XI. Składka ubezpieczeniowa	39
Zapłata składki ubezpieczeniowej	39
Składka w przypadku podwyższenia lub obniżenia sumy ubezpieczenia	40
Składka w przypadku doubezpieczenia.....	40
XII. Postanowienia końcowe	40

I. Postanowienia wstępne

§ 1

1. Niniejsze **Ogólne Warunki Ubezpieczenia „Spokojny Dom”**, zwane dalej **OWU**, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy **Towarzystwem Ubezpieczeń Europa Spółką Akcyjną**, z siedzibą we Wrocławiu (zwanym dalej **ubezpieczycielem**) a osobami fizycznymi, osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej **ubezpieczającymi**.
2. OWU mają zastosowanie do zawierania umów ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość oraz z zastosowaniem przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

II. Definicje

§ 2

W rozumieniu OWU poniższe określenia, **z zastrzeżeniem § 34 Rozdział 1**, mają następujące znaczenie:

1. **ciężar śniegu lub lodu** – niszczące oddziaływanie nagromadzonego śniegu lub lodu, który przekraczał dopuszczalne normy obciążeń, bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogące spowodować przewrócenie się pod wpływem jego ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot,
2. **deszcz nawalny** – deszcz o współczynniku wydajności co najmniej 4, który ustala się w oparciu o dane pomiarowe uzyskane z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), w przypadku braku możliwości potwierdzenia przez IMiGW wystąpienia deszczu nawalnego na terenie obejmującym miejsce powstania szkody, ubezpieczyciel przyjmuje wystąpienie deszczu nawalnego na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód świadczących wyraźnie o działaniu deszczu nawalnego w najbliższej okolicy miejsca ubezpieczenia,
3. **dewastacja** – bezprawne, celowe uszkodzenie lub zniszczenie objętego ochroną ubezpieczeniową mienia przez osobę trzecią,
4. **dom** – samodzielny budynek mieszkalny o charakterze jednorodzinny, a także samodzielna część budynku bliźniaczego lub szeregowego wraz z wbudowanym garażem, niewchodzący w skład gospodarstwa rolnego, **którego powierzchnia użytkowa nie jest większa niż 300 m²** (powierzchnia użytkowa to powierzchnia wszystkich znajdujących się w bryle budynku wykończonych pomieszczeń w tym garażu, piwnic, pomieszczeń gospodarczych, do powierzchni użytkowej domu nie wlicza się tej części pomieszczeń, których wysokość jest niższa niż 1,90 m),
5. **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek będąca bezpośrednim skutkiem:
  - a) spalania, która nagle i w sposób krótkotrwały wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
  - b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania,
6. **dzień roboczy** – każdy dzień tygodnia od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy przypadających w tych dniach,
7. **eksplozja** – nagle przebiegające uzewnętrznienie się siły spowodowanej dążeniem do rozszerzania się gazów, pyłów, cieczy lub pary, przy czym w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest takie rozerwanie ścian tych naczyń i zbiorników, że zachodzi nagle wyrównanie różnicy ciśnień wewnątrz i na zewnątrz zbiornika,
8. **elementy szklane** – zamontowane na stałe w nieruchomościach w miejscu ubezpieczenia następujące elementy:
  - 1) szyby okienne i drzwiowe,
  - 2) elementy szklane będące składową częścią mebli stanowiących stałe elementy wyposażenia domu lub lokalu mieszkalnego,

- 3) lustra przytwierdzone na stałe do ścian, mebli zabudowanych,
  - 4) szklane, ceramiczne lub kamienne okładziny ścian,
  - 5) kuchenne ceramiczne płyty grzewcze,
9. **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,
  10. **huragan** – wiatr (prąd powietrza) o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/s potwierdzonej przez IMiGW, który wyrządza szkody masowe, w przypadku braku możliwości potwierdzenia przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW) wystąpienia na terenie obejmującym miejsce powstania szkody wiatru o określonej prędkości, ustala się wystąpienie takiego wiatru na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód świadczących wyraźnie o jego działaniu w najbliższej okolicy,
  11. **implozja** – uszkodzenie lampy próżniowej, zbiornika lub aparatu próżniowego działaniem ciśnienia zewnętrznego,
  12. **kradzież z włamaniem** – dokonanie zaboru mienia z pomieszczeń po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczeń lub otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi, pozostawiając widoczne ślady, albo podrobionego lub dopasowanego klucza bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
  13. **lawina** – gwałtowne zsuniecie się lub stoczenie się mas śniegu, lodu, skał, błota lub kamieni ze zboczy górskich,
  14. **lokal mieszkalny** – samodzielny, wyodrębniony w budynku wielomieszkaniowym lokal, służący do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych, stanowiący na mocy przepisów prawa odrębny przedmiot własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu,
  15. **miejsce ubezpieczenia** – ubezpieczona nieruchomość wskazana przez ubezpieczającego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia poprzez podanie adresu,
  16. **nieruchomość:**
    - 1) **wybudowana**
      - a) **o charakterze mieszkalnym:**
        - dom,
        - lokal mieszkalny,
      - b) **o charakterze niemieszkalnym:**
        - pomieszczenia gospodarcze,
        - obiekty małej architektury,
        - pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego,
        - garaż lub miejsce postojowe znajdujące w budynku wielomieszkaniowym w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny, które mogą być użytkowane wyłącznie przez ubezpieczonego i osoby bliskie,
    - 2) **w budowie / przebudowie** – dom, pomieszczenia gospodarcze lub obiekty małej architektury, będące w trakcie budowy lub przebudowy w rozumieniu przepisów prawa budowlanego,
  17. **obiekty małej architektury** – ogrodzenia, bramy i furtki z mechanizmami otwierania i zamykania, instalacją domofonu i wideofonu, altany, tarasy, chodniki, podjazdy, baseny i studnie, położone na terenie tej samej posesji, na której znajduje się ubezpieczony dom,
  18. **osuwanie się ziemi** – osuwanie się ziemi wskutek jej ruchów na stokach, niespowodowane działalnością człowieka,
  19. **osoby bliskie** – małżonek, dzieci, pasierbowie, dzieci przysposobione albo przyjęte na wychowanie, rodzice, przysposabiający, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie, dziadkowie, wnukowie, zięciowie i synowie ubezpieczonego, osoby pozostające z ubezpieczonym w konkubinacie – zamieszkałe i prowadzące z ubezpieczonym wspólnie gospodarstwo domowe,
  20. **osoba trzecia** – osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczenia, niebędąca osobą bliską,
  21. **pomieszczenia gospodarcze** – pomieszczenia o charakterze niemieszkalnym: pralnia, suszarnia, komórka, garaż, znajdujące się na tej samej posesji co ubezpieczany dom lub będące jego częścią,

22. **pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego** – pomieszczenia o charakterze niemieszkalnym, przynależne do lokalu mieszkalnego: pralnia, suszarnia, komórka, garaż będący odrębnym pomieszczeniem, do którego dostęp ma tylko ubezpieczający, strych, piwnica, znajdujące się w tym samym budynku wielomieszkańcowym, co ubezpieczony lokal mieszkalny, które mogą być użytkowane wyłącznie przez ubezpieczonego i osoby bliskie,
23. **pomoc domowa** – każda osoba zatrudniona przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osoby bliskie w celu wykonywania czynności pomocniczych w gospodarstwie domowym na terenie nieruchomości stanowiącej miejsce zamieszkania ubezpieczonego,
24. **posesja** – działka gruntu, na której znajduje się ubezpieczony dom, za jedną posesję uważa się również kilka sąsiadujących bezpośrednio ze sobą działek gruntu wykorzystywanych przez ubezpieczonego zgodnie z przysługującym prawem na podstawie odpowiednich umów,
25. **pożar** – działanie ognia, który rozszerzył się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile,
26. **powódź** – przejściowe zjawisko hydrologiczne polegające na wezbraniu wód rzecznych lub morskich w ciekach wodnych, zbiornikach lub na morzu powodujące po przekroczeniu przez wodę stanu brzegowego zatopienie znacznych obszarów lądu,
27. **przepięcie** – nagły wzrost napięcia prądu w sieci elektrycznej, przekraczający napięcie znamionowe dla danego urządzenia, instalacji, sieci lub linii,
28. **rabunek** – zabór mienia z pomieszczeń przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej wobec ubezpieczonego (lub osób bliskich) albo doprowadzeniu ubezpieczonego (lub osób bliskich) do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
29. **ruchomości domowe** – mienie stanowiące wyposażenie nieruchomości wybudowanej, służące do prowadzenia gospodarstwa domowego: meble (z wyłączeniem szaf wnękowych i w stałej zabudowie oraz stałej zabudowy kuchni), dywany, sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego nie znajdujące się w zabudowie, żyrandole i kinkiety, odzież i inne przedmioty osobistego i wspólnego użytku ubezpieczonego i osób bliskich, sprzęt audiowizualny, komputerowy fotograficzny, instrumenty muzyczne, sprzęt turystyczny, sportowy, rehabilitacyjny, wózki inwalidzkie, elementy systemów anten satelitarnych, radiowych i telewizyjnych umieszczone wewnątrz nieruchomości wybudowanej, zapasy gospodarstwa domowego, broń myśliwska i sportowa, wyroby użytkowe z metali szlachetnych, mienie służbowe, mienie wypożyczone (jeżeli wypożyczenie zostało udokumentowane), sprzęt biurowy służący do działalności biurowej związanej z działalnością gospodarczą prowadzoną przez ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (sprzęt elektroniczny oraz meble), zwierzęta domowe,
30. **splływ wód po zboczach** – bezpośrednie działanie wody na ubezpieczony przedmiot wskutek spływu po stokach lub zboczach na obszarach górskich albo falistych,
31. **stałe elementy** – elementy nieruchomości zamontowane lub wbudowane w sposób trwały oraz uniemożliwiający ich odłączenie bez użycia narzędzi:
  - 1) meble (np. szafy wnękowe i w stałej zabudowie, stała zabudowa kuchni), sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego znajdujące się w zabudowie, lustra przytwierdzone na stałe do ścian,
  - 2) elementy zabudowy wewnętrznej: antresole, piece i kominki, ścianki działowe o konstrukcji szkieletowej, schody,
  - 3) okna i drzwi zewnętrzne i wewnętrzne (łącznie z oszkleniem i zamknięciami),
  - 4) wyposażenie sieci wodno-kanalizacyjnej, elektrycznej, gazowej lub grzewczej: umywalki, zlewy, krany, piece, podgrzewacze, wanny, brodziki, kabiny prysznicowe, miski ustępowe z urządzeniami spłukującymi, bidety, kuchenki gazowe, elektryczne, grzejniki gazowe, grzejniki elektryczne,
  - 5) elementy dekoracyjne: tynki wewnętrzne, powłoki malarskie, wszelkiego rodzaju okleiny, wykładziny sufitów, ścian, schodów i podłóg, podwieszane sufity wraz z zamontowanymi w nich elementami,
  - 6) zewnętrzne i wewnętrzne kraty, żaluzje, rolety i urządzenia sygnalizacji alarmowej, oraz inne elementy, które mogą zostać uznane przez ubezpieczyciela za stałe elementy,

32. **stłuczenie** – rozbicie, zniszczenie, pęknięcie lub uszkodzenie elementów szklanych, niezależne od woli ubezpieczonego i osób bliskich,
33. **system sum stałych** – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia mienia określona jest według najwyższej ogólnej wartości tego mienia w okresie ubezpieczenia,
34. **szkoda** – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia na skutek wystąpienia w sposób nagły i niezależny od woli ubezpieczonego:
  - 1) jednego lub wielu zdarzeń losowych mających miejsce w tym samym czasie lub
  - 2) jednego lub wielu zdarzeń ubezpieczeniowych mających miejsce w tym samym czasie lub
  - 3) stłuczenia,
za skutki których ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność,
35. **szkoda całkowita** – szkoda polegająca na takim zniszczeniu ubezpieczonego mienia, że naprawa jest technicznie niemożliwa lub jej koszt jest równy bądź wyższy od wartości rzeczywiście ubezpieczonego mienia w dniu wystąpienia szkody i naprawa jest ekonomicznie nieuzasadniona,
36. **szkoda na osobie** (w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej) – szkoda polegająca na śmierci, uszkodzeniu ciała lub rozstroju zdrowia,
37. **szkoda w mieniu** (w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej) – szkoda polegająca na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia,
38. **ubezpieczony** – osoba fizyczna, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia,
39. **ubezpieczający** – osoba fizyczna lub osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej zawierająca z ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia na zasadach określonych w OWU i zobowiązany do zapłaty składki,
40. **uderzenie pioruna** – działanie wyładowania elektrycznego bezpośrednio na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez przedmiot ubezpieczenia, które pozostawiło w nim bezsporne ślady,
41. **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w przedmiot ubezpieczenia pojazdu drogowego lub szynowego, bądź przewożonego przez nie ładunku,
42. **upadek drzewa lub jego części** – fizyczny kontakt z przedmiotem ubezpieczenia drzew lub ich części znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotu ubezpieczenia, będący bezpośrednim następstwem zaistnienia innego zdarzenia losowego, za skutki którego ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność,
43. **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku,
44. **wartość odtworzeniowa** – wartość odpowiadająca kosztom, jakie należy ponieść w celu odbudowy/ odtworzenia w miejscu ubezpieczenia uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia do stanu „jak nowy”, z zachowaniem dotychczasowych wymiarów, konstrukcji, rodzaju zastosowanych materiałów oraz nakładów związanych z kosztami na prace wykończeniowe,
45. **wartość rynkowa** – wartość porównywalnego przedmiotu ubezpieczenia na danym terenie (obszar, miejscowość, dzielnica) odpowiadająca iloczynowi powierzchni i przeciętnej ceny 1m²,
46. **wartość rzeczywista** – wartość odtworzeniowa pomniejszona o stopień zużycia,
47. **zalanie** – następstwo działania wody, spowodowane:
  - 1) awaryjnym wydostaniem się jej ze znajdujących się wewnątrz budynku i zamontowanych na stałe przewodów i urządzeń instalacji wodociągowych, wodnokanalizacyjnych lub technologicznych – z wyłączeniem sytuacji, gdy szkoda powstała podczas prób ciśnieniowych, napraw lub konserwacji tych instalacji,
  - 2) cofnięciem się wody lub ścieków z publicznych urządzeń kanalizacyjnych,
  - 3) przypadkowym pozostawieniem otwartych kranów lub innych zaworów w czasowo nie zasilanych urządzeniach wodociągowych, wodnokanalizacyjnych lub technologicznych,
  - 4) przedostaniem się jej z pomieszczenia, którego ubezpieczony nie zajmował – zalanie przez osoby trzecie,
48. **zapadanie się ziemi** – obniżenie się poziomu terenu z powodu zaważenia się naturalnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowanych działalnością człowieka,

- 49. **zdarzenie losowe** – pożar, uderzenie pioruna, przepięcie, eksplozja, implozja, upadek statku powietrznego, zalanie, huragan, powódź, spływ wód po zboczach, grad, osuwanie się ziemi, zapadanie się ziemi, lawina, upadek drzewa lub jego części, uderzenie pojazdu, deszcz nawalny, ciężar śniegu lub lodu, dym i sadza,
- 50. **zdarzenie ubezpieczeniowe** – kradzież z włamaniem, dewastacja, rabunek,
- 51. **zwierzęta domowe** – psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie, rybki akwariowe, tchórzofretki, szynszyle, z wyłączeniem zwierząt trzymanyh w celach handlowych lub hodowlanych.

III. Programy ubezpieczeniowe

§ 3

- 1. **Program ubezpieczeniowy „STANDARD”** obejmuje:
  - 1) ubezpieczenie nieruchomości z jej stałymi elementami na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
- 2. **Program ubezpieczeniowy „KOMFORT”** obejmuje:
  - 1) ubezpieczenie nieruchomości z jej stałymi elementami na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 2) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - 3) Pakiet Assistance.
- 3. **Program ubezpieczeniowy „PREMIUM”** obejmuje:
  - 1) ubezpieczenie nieruchomości z jej stałymi elementami na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 2) ubezpieczenie ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych,
  - 3) ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku,
  - 4) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
  - 5) ubezpieczenie elementów szklanych na wypadek stłuczenia,
  - 6) Pakiet Assistance.
- 4. Wyboru programu ubezpieczeniowego, wariantu czy sumy ubezpieczenia dokonuje ubezpieczający składając Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że w programie ubezpieczeniowym „PREMIUM”: nie może zostać ubezpieczona nieruchomość w budowie/ przebudowie, a miejsce ubezpieczenia musi być jednocześnie miejscem zamieszkania ubezpieczonego.
- 5. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia nie można dokonać zmiany programu ubezpieczeniowego.

IV. Umowa ubezpieczenia

§ 4

Warunki zawarcia umowy ubezpieczenia

- 1. Zawarcie umowy ubezpieczenia jest możliwe w stosunku do nieruchomości, które spełniają łącznie następujące warunki:
  - 1) suma ubezpieczenia dotycząca ubezpieczanych nieruchomości, wskazana przez ubezpieczającego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia nie przekracza kwoty **1 000 000 zł**,
  - 2) ubezpieczane nieruchomości spełniają warunki, o których mowa w § 2 ust. 16,
  - 3) konstrukcja ubezpieczanych nieruchomości nie jest palna, to znaczy ściany zewnętrzne i pokrycie dachowe są wykonane z materiałów trudnopalnych: cegła, pustak, kamień, marmur, beton, żelbeton, prefabrykaty żużlowe, żelazo, stal, blacha, dachówka, eternit, szkło, mur pruski.
- 2. Z zastrzeżeniem ust. 3, umowę ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem złożenia Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, przy czym zawarcie umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość może nastąpić po uprzednim zapoznaniu się ubezpieczającego z właściwym regulaminem świadczenia usług droga elektroniczną i jego akceptacji.

3. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania indywidualnej oceny ryzyka, a także od dokonania oględzin ubezpieczonego mienia.

§ 5

Okres odpowiedzialności

1. **Okres odpowiedzialności** rozpoczyna się wraz z początkiem okresu ubezpieczenia od dnia wskazanego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, jednak nie wcześniej niż **od dnia następnego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia oraz nie wcześniej niż** od dnia następnego po dniu zapłaty składki jednorazowej lub jej pierwszej raty i trwa **12 miesięcy**.
2. Ochrona ubezpieczeniowa kończy się:
  - 1) w zakresie danego ubezpieczenia wskazanego w § 3 – z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia/ sumy gwarancyjnej lub z chwilą ustania ryzyka wskutek wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą,
  - 2) z upływem ostatniego dnia okresu odpowiedzialności,
  - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia, zgodnie z § 6 ust. 2,
  - 4) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia zgodnie z § 6 ust. 1,
  - 5) z chwilą przeniesienia własności ubezpieczonej nieruchomości, chyba że wraz z przeniesieniem własności ubezpieczonej nieruchomości na nabywcę zostały przeniesione prawa z umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w § 39 ust. 3, a ubezpieczyciel został powiadomiony o tym fakcie w terminie 7 dni od daty zbycia ubezpieczonej nieruchomości,
  - 6) w zakresie Pakietu Assistance – z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia z tytułu świadczeń assistance lub limitów świadczeń assistance wskazanych w OWU,
  - 7) z dniem upływu wyznaczonego dodatkowego terminu do zapłaty drugiej raty składki, wskazanego w wezwaniu, o którym mowa w § 36 ust. 2, w zależności od tego co nastąpi pierwsze.

§ 6

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia i rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający może bez podania przyczyny **odstąpić od umowy ubezpieczenia** poprzez złożenie ubezpieczycielowi oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia w terminie:
  - 1) **30 dni** od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia lub 30 dni od dnia poinformowania ubezpieczającego o zawarciu umowy ubezpieczenia, jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość – jeżeli ubezpieczający jest osobą fizyczną i zawarcie umowy ubezpieczenia jest czynnością prawną niezwiązaną bezpośrednio z działalnością gospodarczą lub zawodową ubezpieczającego,
  - 2) **7 dni** od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia – jeżeli ubezpieczający jest przedsiębiorcą.
2. Ubezpieczający może w każdym czasie złożyć ubezpieczycielowi oświadczenie o **wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia**. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu od dnia następnego po dniu złożenia wypowiedzenia umowy ubezpieczenia.
3. Oświadczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą zostać złożone w następujący sposób:
  - 1) w formie pisemnej wysłane lub doręczone do ubezpieczyciela lub do przedstawiciela ubezpieczyciela lub
  - 2) w formie elektronicznej przesłane e-mailem do ubezpieczyciela, jeżeli we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia nie został podany adres e-mail ubezpieczającego, złożenie e-mailem wszelkich dyspozycji, o których mowa w owu, może nastąpić wyłącznie po wcześniejszym zarejestrowaniu adresu e-mail ubezpieczającego u ubezpieczyciela.

4. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nastąpi z dniem wskazanym przez ubezpieczającego w oświadczeniu o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia jako dzień odstąpienia od umowy ubezpieczenia, ale nie wcześniej niż:
  - 1) z dniem wysłania oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia do ubezpieczyciela lub do przedstawiciela ubezpieczyciela lub
  - 2) z dniem doręczenia przedstawicielowi ubezpieczyciela w formie pisemnej oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia, lub
  - 3) z dzień złożenia ubezpieczycielowi e-mailem dyspozycji odstąpienia od umowy ubezpieczenia zgodnie z ust. 3 pkt 2).Jeżeli w oświadczeniu o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia ubezpieczający nie poda dnia odstąpienia od umowy ubezpieczenia, za dzień odstąpienia od umowy ubezpieczenia przyjmuje się:
  - 1) dzień wysłania oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia do ubezpieczyciela lub
  - 2) dzień doręczenia przedstawicielowi ubezpieczyciela w formie pisemnej oświadczenia o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia, lub
  - 3) dzień złożenia ubezpieczycielowi e-mailem dyspozycji odstąpienia od umowy ubezpieczenia zgodnie z ust. 3 pkt 2).
5. Wypowiedzenie lub odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim ubezpieczyciel świadczył ochronę ubezpieczeniową.
6. Zwrot składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej w związku z odstąpieniem lub wypowiedzeniem umowy ubezpieczenia nastąpi zgodnie z § 36 ust. 7.
7. Za dzień złożenia wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przyjmuje się:
  - 1) dzień otrzymania przez ubezpieczyciela lub przez przedstawiciela ubezpieczyciela pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia,
  - 2) dzień złożenia ubezpieczycielowi e-mailem dyspozycji wypowiedzenia umowy ubezpieczenia, zgodnie z ust. 3 pkt 2).

V. Ubezpieczenie nieruchomości i ich stałych elementów na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych

Ubezpieczenie ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych

§ 7

Przedmiot ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych może być:
  - 1) wskazana przez ubezpieczającego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia **nieruchomość wybudowana o charakterze mieszkalnym** (lokal mieszkalny lub dom), z zastrzeżeniem ust. 2, albo
  - 2) wskazana przez ubezpieczającego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia **nieruchomość w budowie/ przebudowie**,
wraz z jej stałymi elementami, do której ubezpieczony posiada prawo własności lub posiada własnościowe spółdzielcze prawo do tego lokalu.
2. Wraz z ubezpieczeniem nieruchomości wybudowanej o charakterze mieszkalnym, przedmiotem ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych mogą być również:
  - 1) wskazane przez ubezpieczającego we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia **nieruchomości wybudowane o charakterze niemieszkalnym** (pomieszczenia gospodarcze, obiekty małej architektury, pomieszczenia przynależne do lokalu mieszkalnego, garaże lub miejsca postojowe znajdujące się w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny, które mogą być użytkowane wyłącznie przez ubezpieczonego i osoby bliskie) wraz z ich stałymi elementami,

- 2) **ruchomości domowe** znajdujące się w ubezpieczanej nieruchomości wybudowanej (w domu, w pomieszczeniach gospodarczych, w lokalu mieszkalnym, w pomieszczeniach przynależnych do lokalu mieszkalnego, w garażach znajdujących się w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny) – w programie ubezpieczeniowym „**PREMIUM**”, jeżeli ubezpieczana nieruchomość wybudowana o charakterze mieszkalnym stanowi jednocześnie miejsce zamieszkania ubezpieczonego.

§ 8

Zakres ubezpieczenia

1. W ubezpieczeniu nieruchomości wybudowanych wraz z ich stałymi elementami oraz ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w sposób nagły, nieprzewidziany i bezpośrednio w następstwie jednego lub kilku spośród następujących zaistniałych w okresie odpowiedzialności zdarzeń losowych:
- 1) ciężar śniegu lub lodu
  - 2) deszcz nawałny,
  - 3) dym i sadza,
  - 4) eksplozja,
  - 5) grad,
  - 6) huragan,
  - 7) implozja,
  - 8) lawina,
  - 9) osuwanie się ziemi,
  - 10) powódź,
  - 11) pożar,
  - 12) przepięcie,
  - 13) spływ wód po zboczach,
  - 14) uderzenie pioruna,
  - 15) uderzenie pojazdu,
  - 16) upadek drzewa lub jego części,
  - 17) upadek statku powietrznego,
  - 18) zalanie,
  - 19) zapadanie się ziemi.
2. W ubezpieczeniu nieruchomości w budowie/ przebudowie wraz z ich stałymi elementami na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w sposób nagły, nieprzewidziany i bezpośrednio w następstwie jednego lub kilku spośród następujących zaistniałych w okresie odpowiedzialności zdarzeń losowych:
- 1) deszcz nawałny,
  - 2) eksplozja,
  - 3) grad,
  - 4) huragan,
  - 5) lawina,
  - 6) osuwanie się ziemi,
  - 7) powódź,
  - 8) pożar,
  - 9) spływ wód po zboczach,
  - 10) uderzenie pioruna,
  - 11) uderzenie pojazdu,
  - 12) upadek drzewa lub jego części,
  - 13) upadek statku powietrznego,

- 14) zapadanie się ziemi.
3. Zakres ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych obejmuje również szkody powstałe w następstwie akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze szkodami wyrządzonymi przez zdarzenia losowe, o których mowa w ust. 1 i 2, z zastrzeżeniem § 10 ust. 7.
4. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest przez ubezpieczyciela na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 9

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ubezpieczenie na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych nie obejmuje szkód powstałych w przedmiocie ubezpieczenia:
  - 1) przeznaczonym do rozbiórki na podstawie decyzji odpowiedniego organu administracji,
  - 2) wynikających ze złego stanu technicznego nieruchomości,
  - 3) zbudowanym niezgodnie z zatwierdzoną przez uprawnione organy dokumentacją (jeżeli zatwierdzenie było wymagane) lub bez wymaganych zezwoleń,
  - 4) skonfiskowanym, zajęтым lub zarekwirowanym przez uprawnione podmioty,
  - 5) podlegającym ubezpieczeniu obowiązkowemu na podstawie odrębnych przepisów,
  - 6) znajdujących się na terenach zalewowych, zgodnie z ustawą Prawo wodne (DZ. U. z 2012 roku, poz. 145 z późniejszymi zmianami),
  - 7) niezamieszkałym przez okres powyżej 60 dni – wyłączenie nie dotyczy nieruchomości w budowie/przebudowie.
2. Szkody powstałe wskutek deszczu nawalnego lub gradu są wyłączone spod odpowiedzialności ubezpieczyciela jeżeli nieruchomość w budowie/przebudowie nie znajdowały się w dniu szkody w stanie surowym zamkniętym, tzn. w szczególności nie posiadały pełnego zadaszenia i zamkniętych wszystkich otworów zewnętrznych, tym okiennych i drzwiowych.
3. Ubezpieczeniem na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych nie są objęte szkody:
  - 1) w stałych elementach ani w ruchomościach domowych, które znajdują się w nieruchomościach, o których mowa w ust. 1,
  - 2) w ruchomościach domowych, które znajdują się w nieruchomościach w budowie/ przebudowie.
4. Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczonego lub wyrządzone umyślnie przez osoby, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, a także po spożyciu alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lekarstw lub innych środków ograniczających świadomość, za wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody.
5. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych wyłączone są szkody powstałe wskutek:
  - 1) działań wojennych, stanu wojennego, wojny domowej, stanu wyjątkowego, rewolucji, powstania, zamieszek, rozruchów, strajków, buntów, sabotażu, terroryzmu, nacjonalizacji, konfiskaty, zajęcia lub zarekwirowania mienia przez uprawnione podmioty,
  - 2) działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, działania promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
  - 3) zapadnięcia się lub obsunięcia się ziemi w wyniku szkód górniczych, w rozumieniu prawa górniczego albo w wyniku innej działalności prowadzonej przez człowieka,
  - 4) osiadania gruntu,
  - 5) powolnego i systematycznego działania wibracji, hałasu, zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieuszczelnności urządzeń wodnokanalizacyjnych, wodociągowych i technologicznych, kondensacji pary wodnej na powierzchni rur lub ścian, przemarzania,
  - 6) przesiąkania wód gruntowych i opadowych,

- 7) działania prądu elektrycznego nie posiadającego znamiona przepięcia, chyba że działanie prądu spowodowało pożar,
  - 8) zawilgocenia lub zalania spowodowanego nieszczelnością instalacji wodno-kanalizacyjnej, jeżeli konserwacja tych instalacji, urządzeń lub elementów budynku należała do obowiązków ubezpieczonego a ubezpieczony przy zachowaniu zwykłej staranności powinien był wiedzieć o powstałych nieszczelnościach, lub jeżeli wiedząc o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie nie występował na piśmie lub drogą poczty elektronicznej do właściciela lub administratora budynku z żądaniem ich usunięcia,
  - 9) przyczyny zaistniałej przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia,
  - 10) eksplozji wywołanej przez ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych,
  - 11) prowadzenia prób ciśnieniowych instalacji tryskaczowej,
  - 12) naporu śniegu lub lodu, gradu, deszczu nawalnego - jeżeli do powstania szkody doszło na skutek złego stanu technicznego dachu lub innych elementów budynku lub niezabezpieczenia otworów dachowych, okiennych lub drzwiowych, z wyłączeniem szkód w mieniu znajdującym się w pomieszczeniach najmowanych, jeżeli do obowiązków ubezpieczającego lub ubezpieczonego nie należało dbanie o stan techniczny dachu lub innych elementów budynku lub jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony przed dniem powstania szkody nie wiedział o istniejących zaniedbaniach w tym zakresie albo o nich wiedział i wzywał wynajmującego do ich usunięcia,
  - 13) błędów projektowych, wad materiałowych, konstrukcyjnych, złego wykonania lub błędów w produkcji, w tym wad ukrytych,
  - 14) użytkowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem lub przepisami technicznymi,
  - 15) wynikające z naturalnego zużycia, pogarszania się jakości lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalną eksploatacją.
6. Odszkodowanie nie przysługuje w całości lub w części, a w przypadku jego wypłaty podlega ono zwrotowi, jeżeli:
- 1) Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia lub zgłoszone roszczenie oparte zostało na dokumentach/informacjach poświadczających nieprawdę bądź sfałszowanych,
  - 2) zgłoszone roszczenie zawiera informacje niezgodne z prawdą,
  - 3) użyto fałszywych środków lub zabiegów w celu uzyskania odszkodowania.
7. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
- 1) srebro, złoto, platyna w złomie i sztabach,
  - 2) kamienie szlachetne, półszlachetne, syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale) nie będące wyrobami użytkowymi,
  - 3) dzieła sztuki, antyki oraz zbiory kolekcjonerskie,
  - 4) broń inna niż myśliwska i sportowa,
  - 5) trofea myśliwskie,
  - 6) dokumenty i rękopisy,
  - 7) programy komputerowe i dane na nośnikach wszelkiego rodzaju,
  - 8) papiery wartościowe i karty płatnicze wszelkiego rodzaju,
  - 9) paliwa napędowe,
  - 10) pojazdy mechaniczne,
  - 11) mienie ruchome w ilościach wskazujących na ich przeznaczenie handlowe,
  - 12) mienie ruchome i elementy stałe służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej, z wyłączeniem: sprzętu biurowego służącego do działalności biurowej związanej z działalnością gospodarczą prowadzoną przez ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (sprzęt elektroniczny oraz meble) oraz mienia służbowego,
  - 13) rośliny,
  - 14) zwierzęta z wyłączeniem zwierząt domowych,
  - 15) maszyny i urządzenia budowlane.

8. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte znajdujące się w nieruchomościach o charakterze niemieszkalnym następujące ruchomości domowe: sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, urządzenia biurowe, telefony, mienie wypożyczone, mienie służbowe, wyroby użytkowe z metali szlachetnych, biżuteria.
9. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody:
  - 1) w ruchomościach domowych znajdujących się na balkonie, tarasie, loggi,
  - 2) w stałych elementach lokalu mieszkalnego, jeżeli nie służą wyłącznie do obsługi lokalu mieszkalnego i stanowią majątek właściciela budynku, w którym lokal mieszkalny się znajduje,
  - 3) w mieniu osób trzecich zamieszkujących w ubezpieczonym domu lub lokalu mieszkalnym,
  - 4) powstałe przed datą rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej,
  - 5) wynikające z naturalnego zużycia, pogorszenia się jakości lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalną eksploatacją,
  - 6) spowodowane przez pożar powstały z paleniska w przypadku braku ważnego przeglądu kominiarskiego.
10. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte nieruchomości o konstrukcji palnej, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3).

§ 10

Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela za wszystkie szkody i koszty wynikłe ze zdarzeń losowych objętych zakresem ubezpieczenia. Każda wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania, z zastrzeżeniem ust. 8. Z zastrzeżeniem ust. 3-6 sumę ubezpieczenia ustala ubezpieczający podczas składania Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych określana jest w systemie sum stałych.
3. Suma ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych ustalana jest w dniu złożenia Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i powinna odpowiadać:
  - 1) wartości rynkowej – w odniesieniu do:
    - **lokali mieszkalnych z ich stałymi elementami,**
    - **pomieszczeń przynależnych do lokalu mieszkalnego z ich stałymi elementami,**
    - **garaży z ich stałymi elementami,** lub miejscami postojowymi w budynku wielomieszkaniowym, znajdujących się w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny,
  - 2) wartości odtworzeniowej – w odniesieniu do:
    - **domów z ich stałymi elementami,**
    - **pomieszczeń gospodarczych z ich stałymi elementami,**
    - **obiektów małej architektury,**których wartość zużycia nie przekracza 50%, dla pozostałych według wartości rzeczywistej,
  - 3) wartości rzeczywistej lub wartości odtworzeniowej – w odniesieniu do **ruchomości domowych**, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia. W programie ubezpieczeniowym „**PREMIUM**” ubezpieczający wypełniając Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia dokonuje wyboru wysokości sumy ubezpieczenia dla ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek Pożaru i innych zdarzeń losowych, która może wynosić: **10 000 zł, 25 000 zł, 50 000 zł** lub **100 000 zł**.
4. Suma ubezpieczenia nieruchomości w budowie/ przebudowie na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych powinna odpowiadać docelowej wartości **nieruchomości w budowie/ przebudowie** z uwzględnieniem zamontowania stałych elementów. limit odpowiedzialności z tytułu wystąpienia szkód w nieruchomości w budowie/ przebudowie ograniczony jest wartością wykonanych prac do dnia wystąpienia szkody, jednak nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia.
5. Suma ubezpieczenia nieruchomości na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych powinna zawierać:

- 1) **w odniesieniu do lokali mieszkalnych** – łączną wartość lokalu mieszkalnego z jego stałymi elementami, pomieszczeniami przynależnymi do lokalu mieszkalnego z ich stałymi elementami, garażami i miejscami postojowymi w budynku wielomieszkaniowym, znajdującymi się w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny z ich stałymi elementami,
  - 2) **w odniesieniu do domów** – łączną wartość domu z jego stałymi elementami i pomieszczeniami gospodarczymi z ich stałymi elementami oraz obiektami małej architektury.
6. W każdym momencie okresu ubezpieczenia ubezpieczający może dokonać:
- 1) **podwyższenia lub obniżenia ustalonej sumy ubezpieczenia nieruchomości wraz z jej stałymi elementami na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych** np. na skutek zmiany wartości ubezpieczonej nieruchomości, z zastrzeżeniem, że suma ubezpieczenia nieruchomości nie może przekraczać 1 000 000 zł i z zastrzeżeniem zapisów § 11 ust. 7,
  - 2) **podwyższenia lub obniżenia ustalonej sumy ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych, do kwoty odpowiadającej sumie ubezpieczenia zgodnej z ust. 3 pkt 3).**
- W celu podwyższenia lub obniżenia sumy ubezpieczenia ubezpieczający powinien złożyć ubezpieczycielowi Wniosek o podwyższenie/ obniżenie sumy ubezpieczenia.
7. Zgodnie z § 8 ust. 3, w ramach ustalonej sumy ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych ubezpieczyciel zwraca ubezpieczonemu uzasadnione okolicznościami poniesione koszty akcji ratowniczej oraz usunięcia jej skutków:
- 1) wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków mających na celu zmniejszenie szkody oraz zabezpieczenie przed szkodą bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne,
  - 2) związane z ratowaniem ubezpieczonego mienia,
  - 3) związane z usunięciem pozostałości po szkodzie.
8. Po każdej wypłacie odszkodowania, o ile nie była to szkoda całkowita, ubezpieczyciel, na złożony przez ubezpieczającego Wniosek o doubezpieczenie po szkodzie, może wyrazić zgodę na **uzupełnienie sumy ubezpieczenia nieruchomości z jej stałymi elementami lub ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych do wysokości ustalonej na początku okresu ubezpieczenia**. Podwyższenie sumy ubezpieczenia jest skuteczne od dnia, w którym ubezpieczyciel po otrzymaniu Wniosku o doubezpieczenie po szkodzie wyraził zgodę na doubezpieczenie, wysyłając zgodę w formie elektronicznej na adres e-mail ubezpieczającego, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po dniu zapłaty składki za doubezpieczenie po szkodzie (po dniu uznania rachunku bankowego ubezpieczyciela kwotą należnej składki za doubezpieczenie po szkodzie), zgodnie z § 38.

§ 11

Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego

1. Ubezpieczający przed objęciem przez ubezpieczyciela mienia ochroną ubezpieczeniową obowiązany jest udzielić odpowiedzi na pytania zamieszczone we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub skierowane do niego w innej formie oraz podać wszystkie znane sobie okoliczności, które są istotne do oceny ryzyka i ustalenia zakresu odpowiedzialności. W trakcie okresu ubezpieczenia ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać ubezpieczycielowi zmiany okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej (ubezpieczonego), obowiązki, o których mowa w ust. 1, spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w przypadku wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane w OWU i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1.

4. Ubezpieczony powinien właściwie zabezpieczyć przedmiot ubezpieczenia, przestrzegać przepisów prewencyjnych, w tym o ochronie przeciwpożarowej, o konserwacji i eksploatacji urządzeń oraz samej nieruchomości, będących pod jego dozorem oraz zobowiązany jest dbać o konserwację przewodów i urządzeń wodociągowych, wodnokanalizacyjnych i technologicznych.
5. Jeżeli ubezpieczony nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 4, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
6. W przypadku zajścia zdarzenia losowego powodującego odpowiedzialność ubezpieczyciela, ubezpieczający lub ubezpieczony na wezwanie ubezpieczyciela powinien dostarczyć niezbędne do wyliczenia należnego odszkodowania dokumenty związane z ubezpieczoną nieruchomością lub ruchomościami domowymi.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest do bezzwłocznego złożenia Wniosku o podwyższenie sumy ubezpieczenia, gdy wartość nieruchomości wzrośnie co najmniej o 20% sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 10 ust. 6 pkt 1).

§ 12

Postępowanie w przypadku powstania szkody

1. W przypadku zajścia zdarzenia losowego ubezpieczony powinien:
  - 1) wykorzystać wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub niedopuszczenia do zwiększenia jej rozmiarów,
  - 2) niezwłocznie – od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji – zawiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu, składając jednocześnie za pośrednictwem przedstawiciela ubezpieczyciela lub bezpośrednio ubezpieczycielowi dokumenty dotyczące okoliczności i rozmiaru szkody,
  - 3) nie zmieniać bez zgody ubezpieczyciela stanu faktycznego spowodowanego zaistniałym zdarzeniem losowym, chyba że zmiany były niezbędne do zabezpieczenia pozostałego mienia lub były w danych okolicznościach konieczne, ubezpieczyciel nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczęło czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o powstaniu szkody,
  - 4) powiadomić zarządzającego budynkiem, jeżeli właściciel budynku może ponosić odpowiedzialność za szkodę
  - 5) udzielić ubezpieczycielowi wyjaśnień, dostarczyć dostępnych posiadanych przez siebie dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiaru szkody oraz umożliwienia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego,
  - 6) niezwłocznie zawiadomić organy ścigania o każdej szkodzie, która mogła powstać w związku z popełnionym przestępstwem, w przypadku wszczęcia postępowania karnego – dostarczyć ubezpieczycielowi postanowienie o jego umorzeniu bądź odpis prawomocnego wyroku niezwłocznie po ich otrzymaniu,
  - 7) zabezpieczyć możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. Zgłoszenia roszczenia można dokonać drogą elektroniczną przez stronę internetową ubezpieczyciela, telefonicznie lub pisemnie.
3. W przypadku naruszenia przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa postanowień ust. 1 pkt 1), ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu. w przypadku naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 pkt 2) ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia losowego.

§ 13

Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania

1. Po otrzymaniu przez ubezpieczyciela zawiadomienia o zajściu szkody objętej ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, ubezpieczyciel informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w terminie 30 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o szkodzie.
3. Gdyby wyjaśnienie w terminie wskazanym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczycielowi albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania ubezpieczyciel powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. Jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
6. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępniać ubezpieczającemu i ubezpieczonemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez ubezpieczyciela.
7. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia nieruchomości wraz z ich stałymi elementami a także odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych wypłacane jest ubezpieczonemu.

§ 14

Obliczanie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych:
  - 1) w odniesieniu do następujących nieruchomości wybudowanych:
    - **lokalu mieszkalnego z jego stałymi elementami,**
    - **pomieszczeń przynależnych do lokalu mieszkalnego z ich stałymi elementami,,**
    - **garaży z ich stałymi elementami** lub miejsc postojowych w budynku wielomieszkaniowym, znajdujących się w tej samej miejscowości co ubezpieczony lokal mieszkalny,ustala się przyjmując za podstawę **wartość rynkową** z dnia jego ustalenia,
  - 2) w odniesieniu do następujących nieruchomości wybudowanych:
    - **domu z jego stałymi elementami,**
    - **pomieszczeń gospodarczych z ich stałymi elementami,**
    - **obiektów małej architektury,**ustala się przyjmując za podstawę **wartość rzeczyswistą** z dnia jego ustalenia,
  - 3) w odniesieniu do **nieruchomości w budowie/ przebudowie** – ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia, na podstawie cen z dnia jego ustalenia, z zastrzeżeniem § 10 ust. 4,

- 4) w odniesieniu do **ruchoomości domowych** – ustala się przyjmując za podstawę, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, odpowiednio wartość rzeczywistą lub wartość odtworzeniową z dnia jego ustalenia, przy czym dla zwierząt domowych wysokość odszkodowania ustala się w przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy i tego samego gatunku, ustalonej na podstawie cen występujących w handlu, powiększonej o ewentualne koszty koniecznego uśpienia.
2. Gdy szkoda nie będzie naprawiana na wniosek ubezpieczonego lub gdy ubezpieczony nie przedstawi kalkulacji naprawy szkody, wysokość odszkodowania ustala się według kalkulacji sporządzonej przez ubezpieczyciela.
3. W porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania może być ustalona przez ubezpieczyciela na podstawie:
  - 1) rachunków za odbudowę lub naprawę mienia, potwierdzonych kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, lub specyfikacją wykonanych robót, sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy,
  - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy.Ubezpieczyciel weryfikuje przedstawione rachunki lub kosztorysy, o których mowa w pkt. 1) i 2) w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.
4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia,
  - 2) kosztów dodatkowych poniesionych w związku z brakiem części zamiennych lub innych materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) kosztów poniesionych na odkażanie pozostałości po szkodzie, usuwanie zanieczyszczeń gleby, wody, powietrza oraz rekultywację gruntów,
  - 4) kosztów poniesionych na wszelkiego rodzaju publiczno-prawne obciążenia.
5. Z zastrzeżeniem § 10 ust. 3, odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia nieruchomości wybudowanych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych wypłaca się:
  - 1) za szkody w nieruchomościach o charakterze niemieszkalnym do kwoty odpowiadającej **50%** sumy ubezpieczenia nieruchomości o charakterze mieszkalnym,
  - 2) za szkody w stałych elementach do kwoty odpowiadającej **50%** sumy ubezpieczenia nieruchomości z uwzględnieniem pkt 1).
6. Z zastrzeżeniem § 10 ust. 4 odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia nieruchomości w budowie/ przebudowie na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych wypłaca się:
  - 1) za szkody w nieruchomościach o charakterze niemieszkalnym do kwoty odpowiadającej **50%** sumy ubezpieczenia nieruchomości o charakterze mieszkalnym,
  - 2) za szkody w stałych elementach do kwoty odpowiadającej **40%** sumy ubezpieczenia nieruchomości z uwzględnieniem pkt 1).
7. Z zastrzeżeniem § 10 ust. 3 pkt 3) odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych wypłaca się do kwoty odpowiadającej **100%** sumy ubezpieczenia.
8. Od ustalonego rozmiaru szkody odlicza się wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży. pozostałości po szkodzie pozostają własnością ubezpieczonego.

VI. Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku

§ 15

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku mogą być:

- 1) **ruchomości domowe** znajdujące się w ubezpieczonej nieruchomości wybudowanej (w domu, w pomieszczeniach gospodarczych, w lokalu mieszkalnym, w pomieszczeniach przynależnych do lokalu mieszkalnego, w garażu znajdującym się w tej samej miejscowości, co ubezpieczany lokal mieszkalny) oraz
  - 2) **stałe elementy nieruchomości wybudowanej** (domu, lokalu mieszkalnego, pomieszczeń przynależnych do lokalu mieszkalnego, garażu znajdującemu się w tej samej miejscowości co ubezpieczany lokal mieszkalny).
2. Ubezpieczyciel odpowiada za szkody powstałe w następstwie zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie odpowiedzialności.
  3. Zakres ubezpieczenia na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku obejmuje również szkody powstałe w następstwie akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze szkodami wyrządzonymi przez zdarzenia ubezpieczeniowe, z zastrzeżeniem § 17 ust. 3
  4. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest przez ubezpieczyciela na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 16

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku wyłączone są szkody:
  - 1) w mieniu nienależycie zabezpieczonym, z uwzględnieniem zapisów § 18 ust. 1,
  - 2) w mieniu znajdującym się w nieruchomości w budowie/ przebudowie,
  - 3) powstałe w wyniku kradzieży bez znamion włamania oraz polegające na zaginięciu w niewyjaśnionych okolicznościach,
  - 4) w mieniu ruchomym zgromadzonym w ilościach wskazujących na jego handlowe przeznaczenie, w przedmiotach przyjętych w celu naprawy lub przechowania przez ubezpieczonego, osoby bliskie lub za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, z wyłączeniem mienia służbowego i mienia wypożyczonego (jeżeli wypożyczenie zostało udokumentowane),
  - 5) w przedmiotach nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny lub nielegalnie posiadanych przez ubezpieczonego, osoby bliskie lub osoby, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
  - 6) powstałe na skutek pokrycia graffiti elewacji nieruchomości.
2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte zwierzęta, również Zwierzęta domowe.
3. Ubezpieczenie na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku nie obejmuje szkód powstałych w ruchomościach domowych i stałych elementach znajdujących się w nieruchomościach:
  - 1) skonfiskowanych, zajętych lub zarekwirowanych przez uprawnione podmioty,
  - 2) przeznaczonych do rozbiórki na podstawie decyzji odpowiedniego organu administracji,
  - 3) wynikających ze złego stanu technicznego nieruchomości – w zakresie dewastacji,
  - 4) niezamieszkałych lub nieużytkowanych przez okres powyżej 60 dni.
4. Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczonego lub wyrządzone umyślnie przez osoby, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, a także po spożyciu alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lekarstw lub innych środków ograniczających świadomość, za wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody.
5. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku wyłączone są szkody powstałe wskutek:
  - 1) działań wojennych, stanu wojennego, wojny domowej, stanu wyjątkowego, rewolucji, powstania, zamieszek, rozruchów, strajków, buntów, sabotażu, terroryzmu, nacjonalizacji, konfiskaty, zajęcia lub zarekwirowania mienia przez uprawnione podmioty,

- 2) działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, działania promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
  - 3) przyczyny zaistniałej przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia,
  - 4) podlegającym ubezpieczeniu obowiązkowemu na podstawie odrębnych przepisów,
  - 5) mienie ruchome i elementy stałe służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej, z wyłączeniem: sprzętu biurowego (sprzęt elektroniczny oraz meble) służącego do działalności biurowej związanej z działalnością gospodarczą prowadzoną przez ubezpieczonego ubezpieczenia oraz mienia służbowego.
6. Odszkodowanie nie przysługuje w całości lub w części, a w przypadku jego wypłaty podlega ono zwrotowi, jeżeli:
- 1) zgłoszone roszczenie oparte zostało na dokumentach poświadczających nieprawdę bądź sfałszowanych,
  - 2) zgłoszone roszczenie zawiera informacje niezgodne z prawdą,
  - 3) użyto fałszywych środków lub zabiegów w celu uzyskania odszkodowania.
7. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
- 1) srebro, złoto, platyna w złomie i sztabach,
  - 2) kamienie szlachetne, półszlachetne, syntetyczne oraz szlachetne substancje organiczne (perły, bursztyny, korale) nie będące wyrobami użytkowymi,
  - 3) dzieła sztuki, antyki oraz zbiory kolekcjonerskie,
  - 4) broń inna niż myśliwska i sportowa,
  - 5) trofea myśliwskie,
  - 6) dokumenty i rękopisy,
  - 7) programy komputerowe i dane na nośnikach wszelkiego rodzaju,
  - 8) papiery wartościowe i karty płatnicze wszelkiego rodzaju,
  - 9) paliwa napędowe,
  - 10) pojazdy mechaniczne,
  - 11) mienie ruchome w ilościach wskazujących na ich przeznaczenie handlowe,
  - 12) rośliny,
  - 13) maszyny i urządzenia budowlane.
8. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte znajdujące się w nieruchomościach o Charakterze Niemieszkalnym następujące ruchomości domowe: sprzęt zmechanizowany i urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, urządzenia biurowe, telefony, mienie wypożyczone, mienie służbowe, wyroby użytkowe z metali szlachetnych, biżuteria.
9. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody:
- 1) w ruchomościach domowych znajdujących się na balkonie, tarasie, loggi,
  - 2) w stałych elementach lokalu mieszkalnego, jeżeli nie służą wyłącznie do obsługi lokalu mieszkalnego i stanowią majątek właściciela budynku, w którym lokal mieszkalny się znajduje,
  - 3) w mieniu Osób Trzecich zamieszkujących w ubezpieczonym domu lub lokalu mieszkalnym,
  - 4) wynikające z naturalnego zużycia, pogorszenia się jakości lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalną eksploatacją – w zakresie dewastacji,
  - 5) powstałe przed datą rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.

§ 17

Suma ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia dla ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela za wszystkie szkody i koszty wynikłe z jednego i wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie odpowiedzialności i jest określana w systemie sum stałych.

2. Każda wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do całkowitego jej wyczerpania.
Ubezpieczający wypełniając Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia dokonuje wyboru wysokości sumy ubezpieczenia dla ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku, która może wynosić: **10 000 zł, 25 000 zł, 50 000 zł lub 100 000 zł.**
3. Zgodnie z § 15 ust. 3, w ramach ustalonej zgodnie z ust. 3 sumy ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku ubezpieczyciel zwraca ubezpieczonemu uzasadnione okolicznościami poniesione koszty akcji ratowniczej oraz usunięcia jej skutków:
  - 1) wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków mających na celu zmniejszenie szkody oraz zabezpieczenie przed Szkodą bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne,
  - 2) związane z ratowaniem ubezpieczonego mienia,
  - 3) związane z usunięciem pozostałości po Szkodzie.

§ 18

Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego

1. Ubezpieczający lub ubezpieczony powinien należycie zabezpieczyć ruchomości domowe i stałe elementy przed kradzieżą z włamaniem, dewastacją i rabunkiem. mienie uważa się za należycie zabezpieczone, jeżeli zostały spełnione łącznie niżej wymienione warunki:
  - 1) wszystkie wejścia do domu lub lokalu mieszkalnego zabezpieczone są prawidłowo osadzonymi pełnymi drzwiami zewnętrznymi, które są zamknięte na co najmniej dwa zamki wielozastawkowe lub jeden mający atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub innej instytucji uprawnionej do jego wydania,
  - 2) drzwi zewnętrzne domu lub lokalu mieszkalnego zawierające w swej konstrukcji elementy szklane muszą być zabezpieczone tak, aby wejście do pomieszczeń lub otwarcie w tych drzwiach zamka przez otwór wybity w szybie było niemożliwe,
  - 3) wejście do piwnicy, garażu, budynku gospodarczego lub innego Pomieszczenia Gospodarczego zabezpieczone jest drzwiami, które są zamknięte na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy, kłódkę wielozastawkową lub inny atestowany system zabezpieczenia, o ile nie są to drzwi zewnętrzne domu lub lokalu mieszkalnego, w przeciwnym razie stosuje się wymogi zawarte w pkt 1). Elektroniczny system zamykania drzwi garażowych jest uważany za należyte zabezpieczenie także wtedy, gdy drzwi te są jednocześnie wejściem do domu,
  - 4) drzwi balkonowe, drzwi tarasowe o konstrukcji drzwi balkonowych oraz okna są prawidłowo osadzone i zamknięte w sposób uniemożliwiający otwarcie ich przez osoby trzecie bez użycia siły i narzędzi,
  - 5) klucze do zamków i kłódek znajdują się w wyłącznym posiadaniu ubezpieczonego, Osób Bliskich lub osób upoważnionych do ich przechowywania,
  - 6) otwory w ścianach i stropach są zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania, z wyjątkiem otworów na kondygnacjach powyżej parteru, jeżeli nie ma do nich dostępu z położonych pod nimi lub obok nich balkonów, dachów, przybudówek, tarasów, schodów lub stałych drabinek i z dachu położonego powyżej w przypadku otworów położonych na najwyższej kondygnacji.
2. Jeżeli po wypłacie odszkodowania ubezpieczony odzyska utracony przedmiot ubezpieczenia, obowiązany jest zwrócić ubezpieczycielowi wypłacone za ten przedmiot odszkodowanie albo za zgodą ubezpieczyciela przenieść na ubezpieczyciela prawo do tego przedmiotu.
3. Ubezpieczający przed objęciem przez ubezpieczyciela mienia ochroną ubezpieczeniową obowiązany jest udzielić odpowiedzi na pytania zamieszczone we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub skierowane do niego w innej formie oraz podać wszystkie znane sobie okoliczności, które są istotne do oceny ryzyka i ustalenia zakresu odpowiedzialności. W trakcie okresu ubezpieczenia ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać ubezpieczycielowi zmiany okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

4. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej (ubezpieczonego), obowiązki, o których mowa w ust. 1, spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
5. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w przypadku wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane w OWU i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1.

§ 19

Postępowanie w przypadku powstania szkody

1. W przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego ubezpieczony powinien:
  - 1) wykorzystać wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub niedopuszczenia do zwiększenia jej rozmiarów,
  - 2) niezwłocznie – najpóźniej w terminie 3 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji – zawiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu, składając jednocześnie za pośrednictwem przedstawiciela ubezpieczyciela lub bezpośrednio ubezpieczycielowi dokumenty dotyczące okoliczności i rozmiaru szkody,
  - 3) nie zmieniać bez zgody ubezpieczyciela stanu faktycznego spowodowanego zaistniałym zdarzeniem ubezpieczeniowym, chyba że zmiany były niezbędne do zabezpieczenia pozostałego mienia lub były w danych okolicznościach konieczne, ubezpieczyciel nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczęło czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o powstaniu szkody,
  - 4) powiadomić zarządzającego budynkiem, jeżeli właściciel budynku może ponosić odpowiedzialność za szkodę
  - 5) udzielić ubezpieczycielowi wyjaśnień, dostarczyć dostępnych posiadanych przez siebie dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiaru szkody oraz umożliwienia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego,
  - 6) niezwłocznie zawiadomić organy ścigania o każdej szkodzie, która mogła powstać w związku z popełnionym przestępstwem, w przypadku wszczęcia postępowania karnego – dostarczyć ubezpieczycielowi postanowienie o jego umorzeniu bądź odpis prawomocnego wyroku niezwłocznie po ich otrzymaniu,
  - 7) zabezpieczyć możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. Zgłoszenia roszczenia można dokonać drogą elektroniczną przez stronę internetową ubezpieczyciela, telefonicznie lub pisemnie.
3. W przypadku naruszenia przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa postanowień ust. 1 pkt 1), ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu. W przypadku naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 pkt 2) ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.

§ 20

Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania

1. Po otrzymaniu przez ubezpieczyciela zawiadomienia o zajściu szkody objętej ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, ubezpieczyciel informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w terminie 30 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o Szkodzie.
3. Gdyby wyjaśnienie w terminie wskazanym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczycielowi albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania ubezpieczyciel powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. Jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
6. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępniać ubezpieczającemu i ubezpieczonemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez ubezpieczyciela.
7. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku wypłacane jest ubezpieczonemu.

21

Obliczanie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji i rabunku ustala się przyjmując za podstawę, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, odpowiednio **wartość rzeczywistą** lub **wartość odtworzeniową** z dnia jego ustalenia. Wartość Rzeczywistą określa ubezpieczyciel po otrzymaniu od ubezpieczonego wykazu skradzionego mienia z podaniem jego rodzaju, typu, daty i ceny zakupu.
2. Gdy szkoda nie będzie naprawiana na Wniosek ubezpieczonego lub gdy ubezpieczony nie przedstawi kalkulacji naprawy szkody, wysokość odszkodowania ustala się według kalkulacji sporządzonej przez ubezpieczyciela.
3. W porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania może być ustalona przez ubezpieczyciela na podstawie:
  - 1) rachunków za odbudowę lub naprawę mienia potwierdzonych kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, lub specyfikacją wykonanych robót, sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy,
  - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy.Ubezpieczyciel weryfikuje przedstawione rachunki lub kosztorysy, o których mowa w pkt. 1) i 2) w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.

4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia,
  - 2) kosztów dodatkowych poniesionych w związku z brakiem części zamiennych lub innych materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed Szkodą,
  - 3) kosztów poniesionych na odkażanie pozostałości po Szkodzie, usuwanie zanieczyszczeń gleby, wody, powietrza oraz rekultywację gruntów,
  - 4) kosztów poniesionych na wszelkiego rodzaju publiczno-prawne obciążenia.
5. Z zastrzeżeniem § 17 ust. 3 odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów na wypadek kradzieży z włamaniem, dewastacji, rabunku wypłaca się do kwoty odpowiadającej **100%** sumy ubezpieczenia.
6. Od ustalonego rozmiaru szkody odlicza się wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży. Pozostałości po Szkodzie pozostają własnością ubezpieczonego.

VII. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym

§ 22

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym ubezpieczonego, jego małżonka i dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność w myśl przepisów prawa polskiego, za szkody osobowe i szkody w mieniu wyrządzone osobom Trzecim na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w okresie odpowiedzialności ubezpieczyciela przez ubezpieczonego, jego małżonka lub dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, niezależnie od woli ubezpieczonego, do naprawienia których zobowiązany jest w myśl przepisów prawa polskiego ubezpieczony lub jego małżonek.
2. Ubezpieczyciel w ramach swojej odpowiedzialności i w granicach sumy gwarancyjnej zobowiązuje się do:
  - 1) sprawdzania zasadności roszczenia i oddalenia roszczeń niezasadnych,
  - 2) pokrycia uzasadnionych kosztów, niezbędnych do zapobieżenia zwiększeniu się rozmiarów szkody,
  - 3) pokrycia kosztów postępowania ugodowego, prowadzonego wyłącznie na polecenie lub za zgodą ubezpieczyciela, w związku z roszczeniami zgłoszonymi wobec ubezpieczonego lub jego małżonka lub dzieci, za które ponosi odpowiedzialność,
  - 4) pokrycia kosztów wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za wiedzą i zgodą ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiarów szkody,
  - 5) opłacenia kosztów wskazanego lub zaakceptowanego przez ubezpieczyciela obrońcy, występującego w imieniu ubezpieczonego lub jego małżonka w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym, w wyniku którego ubezpieczony lub jego małżonek może zostać pociągnięty do odpowiedzialności cywilnej za swoje działania, lub działania dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
  - 6) pokrycia kosztów sądowych związanych z ochroną ubezpieczonego lub jego małżonka przed roszczeniem osoby Trzeciej, prowadzonym wyłącznie na polecenie lub za zgodą ubezpieczyciela,
  - 7) wypłaty należnych odszkodowań w imieniu ubezpieczonego lub jego małżonka, wypłata odszkodowania osobie poszkodowanej nastąpi wyłącznie po uprzednim potwierdzeniu zasadności roszczenia przez ubezpieczyciela, zatwierdzonej ugody lub na podstawie prawomocnego wyroku sądu.
3. Ubezpieczyciel nie odpowiada za koszty wynikające z braku zgody ubezpieczonego lub jego małżonka na zawarcie ugody z poszkodowanym lub na zaspokojenie jego roszczeń.

§ 23

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ubezpieczyciel nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową:

- 1) osób bliskich ubezpieczonego innych niż małżonek i dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,
  - 2) ubezpieczonego jako pracodawcy wobec osób zatrudnionych w gospodarstwie domowym,
  - 3) ubezpieczonego oraz małżonka i dzieci w czasie odbywania przez te osoby zasadniczej służby wojskowej lub służby zastępczej.
  - 4) pomocy domowej.
2. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
- 1) wyrządzone wzajemnie pomiędzy: ubezpieczonym a osobami bliskimi, ubezpieczonym a pomocą domową lub pomocą domową a osobami bliskimi,
  - 2) powodujące roszczenia pomiędzy osobami będącymi współwłaścicielami tej samej nieruchomości objętej ubezpieczeniem,
  - 3) powstałe w mieniu należącym do osób trzecich, a używanym, przechowywanym lub przyjętym do naprawy przez ubezpieczonego lub osoby bliskie,
  - 4) wynikające z wykonywania zawodu, pracy za granicą lub prowadzenia działalności gospodarczej mającej na celu wypracowanie zysku,
  - 5) za które osoba objęta ubezpieczeniem jest odpowiedzialna wskutek umownego przejęcia i odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej,
  - 6) z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, które ubezpieczony lub jego małżonek miał obowiązek zawrzeć,
  - 7) wynikające z zawartej przez ubezpieczonego lub jego małżonka umowy lub szczególnych przyrzeczeń, powodujące powstanie roszczeń wykraczających poza zakres ustawowej odpowiedzialności cywilnej,
  - 8) wynikłe z posiadania broni palnej, uczestnictwa w polowaniach oraz posiadania lub użytkowania amunicji i materiałów wybuchowych,
  - 9) wynikające z przeniesienia przez ubezpieczonego lub osoby bliskie lub pomoc domową chorób (w tym chorób zakaźnych i wirusa hiv), a w odniesieniu do pozostających pod opieką ubezpieczonego lub osób bliskich lub pomoc domową lub zbytych przez ubezpieczonego lub osoby bliskie lub pomoc domową zwierząt – chorób zakaźnych,
  - 10) wynikłe z posiadania zwierząt (również zwierząt domowych) lub pszczoł oraz za szkody w uprawach wyrządzone przez bydło,
  - 11) wynikłe z posiadania, kierowania, używania, uruchamiania pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych,
  - 12) wyrządzone przez powolne działanie temperatury, gazów, pary, wód odpływowych, wilgoci, pyłów, sadzy, wstrząsów, hałasu, zapadnięcia się terenu lub osunięcia się ziemi oraz tworzenia się grzyba,
  - 13) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu lub utracie środków płatniczych, papierów wartościowych, wszelkiego rodzaju dokumentów, nośników danych, biżuterii, metali szlachetnych, zbiorów i kolekcji, dzieł sztuki a także wszelkich kart płatniczych wydawanych przez banki lub inne instytucje,
  - 14) powstałe wskutek naruszenia dóbr osobistych i/lub praw własności intelektualnej,
  - 15) moralne,
  - 16) pokrywane na podstawie prawa górniczego i/lub geologicznego,
  - 17) polegające na wystąpieniu strat finansowych, nie związanych ze szkodą na osobie lub szkodą w mieniu,
  - 18) spowodowane naruszeniem przez ubezpieczonego lub jego małżonka technicznych warunków użytkowania budynku,
  - 19) wyrządzone działaniem umyślnym lub wskutek rażącego niedbalstwa, a także na skutek lub w związku ze spożyciem alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lekarstw lub innych środków ograniczających świadomość za wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza,
  - 20) nieprzekraczających wartości **200 zł**,
  - 21) wyrządzone w środowisku naturalnym,
  - 22) powstałe w następstwie udziału w bójkach, za wyjątkiem samoobrony,

- 23) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportu lub wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka,
24) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
25) wynikające z występujących u ubezpieczonego lub osób, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym zaburzeń psychicznych lub wad wrodzonych, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody.
3. Ponadto ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:
- 1) w mieniu przewłaszczonym w wyniku zabronionej samowoli,
  - 2) powstałe w związku z oddaniem nieruchomości w odpłatne użytkowanie osobom trzecim na podstawie umowy najmu, dzierżawy albo innego pokrewnego stosunku prawnego.
4. Ubezpieczenie nie pokrywa podatków, należności publicznoprawnych, grzywien, kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym, nałożonych na osoby objęte ubezpieczeniem.
5. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wyłączone są szkody powstałe wskutek:
- 1) działań wojennych, stanu wojennego, wojny domowej, stanu wyjątkowego, rewolucji, powstania, zamieszek, rozruchów, strajków, buntów, sabotażu, terroryzmu, nacjonalizacji, konfiskaty, zajęcia lub zarekwirowania mienia przez uprawnione podmioty,
  - 2) działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, działania promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego.
  - 3) błędów projektowych, wad materiałowych, konstrukcyjnych, złego wykonania lub błędów w produkcji, w tym wad ukrytych,
  - 4) użytkowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem lub przepisami technicznymi,
  - 5) wynikające z naturalnego zużycia, pogarszania się jakości lub starzenia się ubezpieczonego mienia w związku z jego normalną eksploatacją.
6. Odszkodowanie nie przysługuje w całości lub w części, a w przypadku jego wypłaty podlega ono zwrotowi, jeżeli:
- 1) zgłoszone roszczenie oparte zostało na dokumentach poświadczających nieprawdę bądź sfałszowanych,
  - 2) zgłoszone roszczenie zawiera informacje niezgodne z prawdą,
  - 3) użyto fałszywych środków lub zabiegów w celu uzyskania odszkodowania.

§ 24

Suma gwarancyjna

1. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej wysokość sumy gwarancyjnej stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela w odniesieniu do wszystkich szkód w mieniu i szkód na osobie zaistniałych w okresie odpowiedzialności ubezpieczyciela i wynosi, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia: **25 000 zł, 50 000 zł lub 100 000 zł**.
2. Suma gwarancyjna ustalona zgodnie z ust. 1 dotyczy łącznie ubezpieczonego, jego małżonka i dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność w myśl przepisów prawa polskiego oraz wszystkich szkód w mieniu i szkód na osobie zaistniałych w okresie odpowiedzialności ubezpieczyciela.
3. Każdorazowa wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej o wypłaconą kwotę odszkodowania aż do całkowitego wyczerpania sumy gwarancyjnej.
4. W ramach ustalonej zgodnie z ust. 1 sumy gwarancyjnej, ubezpieczyciel pokrywa koszty, o których mowa w § 22 ust. 2.

§ 25

Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego

1. Jeżeli osobie trzeciej została przez ubezpieczonego lub jego małżonka lub dzieci, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność wyrządzona szkoda na osobie lub szkoda w mieniu w okresie odpowiedzialności ubezpieczyciela, ubezpieczony powinien w związku z tym:
  - 1) niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania roszczenia odszkodowawczego od osoby trzeciej zawiadomić ubezpieczyciela na piśmie o tym fakcie,
  - 2) niezwłocznie zawiadomić ubezpieczyciela, jeżeli przeciwko ubezpieczonemu lub jego małżonkowi wszczęte zostało postępowanie karne albo, jeżeli osoba poszkodowana wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową,
  - 3) doręczyć ubezpieczycielowi orzeczenie sądu wydane przeciwko ubezpieczonemu lub jego małżonkowi w terminie umożliwiającym wniesienia środka odwoławczego.
2. W przypadku zajścia zdarzenia mogącego spowodować roszczenie wobec osób objętych ubezpieczeniem, ubezpieczony powinien:
  - 1) sporządzić oświadczenie ustalające okoliczności zajścia szkody,
  - 2) przekazać do ubezpieczyciela na piśmie informację o zaistnieniu zdarzenia mogącego obciążyć ubezpieczonego odpowiedzialnością cywilną, podając okoliczności i przyczyny szkody oraz załączając niezbędne dokumenty dotyczące okoliczności zdarzenia (np. w przypadku szkody na osobie - dokumentację medyczną potwierdzającą zaistnienie szkody na osobie oraz poniesione w związku z nią koszty, o ile jest w stanie takie dokumenty pozyskać lub w przypadku szkody w mieniu – kosztorys naprawienia mienia) oraz własne oświadczenie o swojej odpowiedzialności za szkodę lub odpowiednie stanowisko małżonka ubezpieczonego, co do zaistnienia jego odpowiedzialności za powstałą szkodę,
  - 3) starać się o ustalenie świadków zdarzenia oraz o ich oświadczenia na piśmie w sprawie zaistniałego zdarzenia,
  - 4) udzielić dodatkowych wyjaśnień i dostarczyć posiadane dowody potrzebne do ustalenia okoliczności zdarzenia oraz umożliwić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego,
  - 5) stosować się do zaleceń ubezpieczyciela.
3. Jeżeli ubezpieczyciel w związku z powstałą szkodą zlecił na piśmie podjęcie określonych środków możliwych do zastosowania przez ubezpieczonego, mających na celu zapobieżenie w przyszłości innym zdarzeniom, a ubezpieczony nie zastosował się do tych zaleceń, ubezpieczyciel jest uprawniony do odmowy wypłaty odszkodowania lub odpowiedniego zmniejszenia odszkodowania za następne szkody powstałe z takiej samej przyczyny, chyba że zastosowanie się do zaleceń ubezpieczyciela nie miało by wpływu na powstanie szkody.

§ 26

Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania

1. Po otrzymaniu przez ubezpieczyciela zawiadomienia o zajściu szkody objętej ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, ubezpieczyciel informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w terminie 30 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o szkodzie.
3. Gdyby wyjaśnienie w terminie wskazanym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczycielowi albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. jednakże bezsporną część odszkodowania ubezpieczyciel powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 2.

4. Jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadomia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
6. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępniać ubezpieczającemu i ubezpieczonemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez ubezpieczyciela.
7. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w każdym przypadku wypłacane jest bezpośrednio poszkodowanej osobie trzeciej.
8. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie:
  - 1) uznania roszczenia poszkodowanej osoby trzeciej, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub
  - 2) zawartej z poszkodowaną osobą trzecią umowy, lub
  - 3) prawomocnego orzeczenia sądu.

VIII. Ubezpieczenie elementów szklanych na wypadek stłuczenia

§ 27

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową elementy szklane znajdujące się w ubezpieczanej nieruchomości wybudowanej o charakterze mieszkalnym (w lokalu mieszkalnym lub w domu) na wypadek szkód powstałych wskutek ich stłuczenia.

§ 28

Wyłączenia odpowiedzialności

1. Ochroną ubezpieczyciela nie są objęte szkody:
  - 1) w szklanych i kamiennych wykładzinach podłogowych,
  - 2) w szybach zamontowanych we wszelkiego rodzaju urządzeniach lub instalacjach,
  - 3) w przedmiotach szklanych, ceramicznych, kamiennych nie przytwierdzonych na stałe do ścian, sufitów (naczynia, oszklenie obrazów, lustra, lampy itp.),
  - 4) w ozdobnych elementach szklanych: witraże, mozaiki,
  - 5) w elementach szklanych, ceramicznych, kamiennych zainstalowanych niezgodnie ze swoim przeznaczeniem,
  - 6) w akwariach i terrariach,
  - 7) w szybach kominkowych,
  - 8) w osłonach/obudowach kabiny prysznicowych lub wanny.
2. Z zakresu ochrony wyłączone są szkody:
  - 1) polegające na poplamieniu, zmianie barw, zadrapaniu, porysowaniu lub odpryśnięciu kawałków powierzchni przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) powstałe podczas przewozu, transportu, montażu lub demontażu przedmiotu ubezpieczenia, prowadzenia prac konserwacyjnych lub naprawczych,
  - 3) powstałe w wyniku nieprawidłowego montażu lub wady produkcyjnej przedmiotu ubezpieczenia,

- 4) użytkowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem lub przepisami technicznymi.
3. Ubezpieczenie elementów szklanych na wypadek stłuczenia nie obejmuje szkód powstałych w przedmiocie ubezpieczenia:
  - 1) skonfiskowanym, zajęтым lub zarekwirowanym przez uprawnione podmioty,
  - 2) przeznaczonym do rozbiórki na podstawie decyzji odpowiedniego organu administracji,
  - 3) wynikających ze złego stanu technicznego nieruchomości,
  - 4) zbudowanym niezgodnie z zatwierdzoną przez uprawnione organy dokumentacją (jeżeli zatwierdzenie było wymagane) lub bez wymaganych zezwoleń,
  - 5) niezamieszkałym lub nieużytkowanym przez okres powyżej 60 dni – wyłączenie nie dotyczy nieruchomości w budowie/ przebudowie.
4. Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczonego lub wyrządzone umyślnie przez osoby, z którymi ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, a także po spożyciu alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, lekarstw lub innych środków ograniczających świadomość, za wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody.
5. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej elementów szklanych na wypadek stłuczenia wyłączone są szkody powstałe wskutek:
  - 1) działań wojennych, stanu wojennego, wojny domowej, stanu wyjątkowego, rewolucji, powstania, zamieszek, rozruchów, strajków, buntów, sabotażu, terroryzmu, nacjonalizacji, konfiskaty, zajęcia lub zarekwirowania mienia przez uprawnione podmioty,
  - 2) działania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, działania promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
  - 3) przyczyny zaistniałej przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia,
  - 4) eksplozji wywołanej przez ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub innych.
6. Odszkodowanie nie przysługuje w całości lub w części, a w przypadku jego wypłaty podlega ono zwrotowi, jeżeli:
  - 1) zgłoszone roszczenie oparte zostało na dokumentach poświadczających nieprawdę bądź sfalszowanych,
  - 2) zgłoszone roszczenie zawiera informacje niezgodne z prawdą,
  - 3) użyto fałszywych środków lub zabiegów w celu uzyskania odszkodowania.
7. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody:
  - 1) w stałych elementach lokalu mieszkalnego, jeżeli nie służą wyłącznie do obsługi lokalu mieszkalnego i stanowią majątek właściciela budynku, w którym lokal mieszkalny się znajduje,
  - 2) w mieniu osób trzecich zamieszkujących w ubezpieczonym domu lub lokalu mieszkalnym,
  - 3) powstałe przed datą rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej.

§ 29

Suma ubezpieczenia

1. W granicach sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia ubezpieczyciel zwraca udokumentowane i uzasadnione niezbędne koszty demontażu i montażu oraz transportu poniesione przez ubezpieczonego, powstałe w następstwie stłuczenia zaistniałego w okresie odpowiedzialności.
2. Suma ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela za wszystkie szkody i koszty wynikłe ze stłuczenia. każda wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o kwotę wypłaconego odszkodowania, aż do jej całkowitego wyczerpania.
3. Suma ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia określana jest w systemie sum stałych.

4. Suma ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia ustalana jest w dniu złożenia przez ubezpieczającego Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i powinna odpowiadać wartości rzeczywistej lub wartości odtworzeniowej elementów szklanych, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia.
5. Ubezpieczający wypełniając Wniosek o zawarcie umowy ubezpieczenia dokonuje wyboru wysokości sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia, która może wynosić: **1 000 zł, 2 000 zł, 5 000 zł lub 10 000 zł.**
6. W każdym momencie okresu ubezpieczenia ubezpieczający może dokonać **podwyższenia lub obniżenia ustalonej sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia o kwoty wskazane w ust. 5.**

W celu podwyższenia lub obniżenia sumy ubezpieczenia ubezpieczający powinien złożyć Wniosek o podwyższenie/ obniżenie sumy ubezpieczenia. Zmiana sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia jest skuteczna od dnia, w którym został ubezpieczycielowi złożony Wniosek o podwyższenie/ obniżenie sumy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że w przypadku podwyższenia sumy ubezpieczenia zmiana jest skuteczna nie wcześniej niż od dnia następnego po dniu zapłaty składki za podwyższenie sumy ubezpieczenia (po dniu uznania rachunku bankowego ubezpieczyciela kwotą należnej składki za podwyższenie sumy ubezpieczenia) zgodnie z § 37. W przypadku obniżenia sumy ubezpieczenia zwrot części składki zostanie dokonany zgodnie z zapisami § 37.

7. W ramach ustalonej sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia ubezpieczyciel zwraca ubezpieczonemu uzasadnione okolicznościami poniesione koszty akcji ratowniczej oraz usunięcia jej skutków:
  - 1) wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków mających na celu zmniejszenie szkody oraz zabezpieczenie przed szkodą bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się nieskuteczne,
  - 2) związane z ratowaniem ubezpieczonego mienia,
  - 3) związane z usunięciem pozostałości po szkodzie.
8. Po każdej wypłacie odszkodowania, o ile nie była to szkoda całkowita, ubezpieczyciel, na złożony przez ubezpieczającego Wniosek o doubezpieczenie po szkodzie, może wyrazić zgodę **na uzupełnienie sumy ubezpieczenia dla elementów szklanych na wypadek stłuczenia do wysokości ustalonej na początku okresu ubezpieczenia.**

§ 30

Obowiązki i uprawnienia ubezpieczającego i ubezpieczonego

1. Ubezpieczający przed objęciem przez ubezpieczyciela mienia ochroną ubezpieczeniową obowiązany jest udzielić odpowiedzi na pytania zamieszczone we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub skierowane do niego w innej formie oraz podać wszystkie znane sobie okoliczności, które są istotne do oceny ryzyka i ustalenia zakresu odpowiedzialności. W trakcie okresu ubezpieczenia ubezpieczający obowiązany jest zgłaszać ubezpieczycielowi zmiany okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzednim, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na rachunek osoby trzeciej (ubezpieczonego), obowiązki, o których mowa w ust. 1, spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w przypadku wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane w OWU i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w ust. 1.

§ 31

Postępowanie w przypadku powstania szkody

1. W przypadku zajścia stłuczenia ubezpieczony powinien:
  - 1) wykorzystać wszelkich dostępnych środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia Szkodzie lub niedopuszczenia do zwiększenia jej rozmiarów,
  - 2) niezwłocznie – najpóźniej w terminie 3 dni roboczych od daty powstania szkody lub uzyskania o niej informacji – zawiadomić ubezpieczyciela o zdarzeniu, składając jednocześnie za pośrednictwem przedstawiciela ubezpieczyciela lub bezpośrednio ubezpieczycielowi dokumenty dotyczące okoliczności i rozmiaru szkody,
  - 3) nie zmieniać bez zgody ubezpieczyciela stanu faktycznego spowodowanego zaistniałym stłuczeniem, chyba że zmiany były niezbędne do zabezpieczenia pozostałego mienia lub były w danych okolicznościach konieczne, ubezpieczyciel nie może powoływać się na ten zakaz, jeżeli nie rozpoczęło czynności likwidacyjnych w ciągu 7 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o powstaniu szkody,
  - 4) powiadomić zarządzającego budynkiem, jeżeli właściciel budynku może ponosić odpowiedzialność za Szkodę
  - 5) udzielić ubezpieczycielowi wyjaśnień, dostarczyć dostępnych posiadanych przez siebie dowodów potrzebnych do ustalenia okoliczności powstania i rozmiaru szkody oraz umożliwienia przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego,
  - 6) niezwłocznie zawiadomić organy ścigania o każdej szkodzie, która mogła powstać w związku z popełnionym przestępstwem, w przypadku wszczęcia postępowania karnego – dostarczyć ubezpieczycielowi postanowienie o jego umorzeniu bądź odpis prawomocnego wyroku niezwłocznie po ich otrzymaniu,
  - 7) zabezpieczyć możliwości dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
2. Zgłoszenia roszczenia można dokonać drogą elektroniczną przez stronę internetową ubezpieczyciela, telefonicznie lub pisemnie.
3. W przypadku naruszenia przez ubezpieczonego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa postanowień ust. 1 pkt 1), ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu. w przypadku naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ust. 1 pkt 2) ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków stłuczenia.

§ 32

Zasady ustalania i wypłaty odszkodowania

1. Po otrzymaniu przez ubezpieczyciela zawiadomienia o zajściu szkody objętej ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, ubezpieczyciel informuje o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Odszkodowanie wypłacane jest w terminie 30 dni od daty otrzymania przez ubezpieczyciela zawiadomienia o szkodzie.

3. Gdyby wyjaśnienie w terminie wskazanym w ust. 2 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczycielowi albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. jednakże bezsporną część odszkodowania ubezpieczyciel powinien wypłacić w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. Jeżeli w terminach określonych w ust. 2 i 3 ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także wypłaca bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, ubezpieczyciel informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.
6. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępniać ubezpieczającemu i ubezpieczonemu informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez ubezpieczyciela.
7. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia elementów szklanych na wypadek stłuczenia wypłacane jest ubezpieczonemu.

§ 33

Obliczanie wysokości odszkodowania

1. Wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia elementów szklanych na wypadek stłuczenia ustala się przyjmując za podstawę, w zależności od deklaracji ubezpieczającego złożonej we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, odpowiednio wartość rzeczywistą lub wartość odtworzeniową z dnia jego ustalenia.
2. Gdy szkoda nie będzie naprawiana na wniosek ubezpieczonego lub gdy ubezpieczony nie przedstawi kalkulacji naprawy szkody, wysokość odszkodowania ustala się według kalkulacji sporządzonej przez ubezpieczyciela.
3. W porozumieniu z ubezpieczonym wysokość odszkodowania może być ustalona przez ubezpieczyciela na podstawie:
  - 1) rachunków za odbudowę lub naprawę mienia potwierdzonych kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, lub specyfikacją wykonanych robót, sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy,
  - 2) kosztorysu odbudowy lub naprawy.Ubezpieczyciel weryfikuje przedstawione rachunki lub kosztorysy, o których mowa w pkt. 1) i 2) w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonego mienia, zakresu robót i użytych materiałów.
4. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
  - 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia,
  - 2) kosztów dodatkowych poniesionych w związku z brakiem części zamiennych lub innych materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) kosztów poniesionych na odkażanie pozostałości po szkodzie, usuwanie zanieczyszczeń gleby, wody, powietrza oraz rekultywację gruntów,
  - 4) kosztów poniesionych na wszelkiego rodzaju publiczno-prawne obciążenia.
5. Z zastrzeżeniem § 29 ust. 1 i 2, odszkodowanie z tytułu stłuczenia elementów szklanych wypłaca się do kwoty odpowiadającej **100%** sumy ubezpieczenia.
6. Od ustalonego rozmiaru szkody odlicza się wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży. Pozostałości po szkodzie pozostają własnością ubezpieczonego.

IX. Pakiet Assistance

§ 34

Regulamin usług assistance Pakiet „Home Assistance”

Rozdział 1 Definicje na potrzeby realizacji świadczeń Home Assistance

Poniższe określenia w rozumieniu Regulaminu na potrzeby realizacji świadczeń Home Assistance mają następujące znaczenie:

1. **awaria instalacji** - uszkodzenie, wynikające z przyczyn wewnętrznych, powodujące przerwanie działania instalacji wodno-kanalizacyjnej lub elektrycznej, alarmowej lub domofonowej, centralnego ogrzewania (w tym pieca grzewczego służącego do ogrzewania domu lub lokalu mieszkalnego/ mieszkania) lub klimatyzacyjnej.
2. **Centrum Alarmowe Assistance** - podmiot działający na zlecenie ubezpieczyciela, zawodowo zajmujący się organizacją usług typu assistance, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa.
3. **miejsce zamieszkania** - znajdujący się na terytorium Polski i wskazany we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia poprzez podanie adresu:
  - 1) lokal mieszkalny/ mieszkanie,
  - 2) dom,wraz z pomieszczeniami przynależnymi, o których mowa w pkt 7, stanowiącymi integralną część budynku, stanowiący miejsce zamieszkania ubezpieczonego.
4. **mienie** - należące do ubezpieczonego mienie ruchome znajdujące się w miejscu zamieszkania, jak również stałe elementy nieruchomości stanowiącej miejsce zamieszkania.
5. **osoba bliska** - osoba pozostająca z ubezpieczonym, w dniu wystąpienia zdarzenia assistance, we wspólnym gospodarstwie domowym w miejscu zamieszkania, będąca dla ubezpieczonego małżonkiem, krewnym, konkubentem lub powinowatym do drugiego stopnia włącznie.
6. **osoba trzecia** - każda osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej pozostająca poza stosunkiem ubezpieczenia oraz nie będąca osobą bliską, o której mowa w pkt 5.
7. **pomieszczenia przynależne** - piwnica, pomieszczenie gospodarcze, komórka lokatorska, strych, pralnia, suszarnia, wózkownia, garaż, które zgodnie z ustawą o własności lokali, stanowią część składową miejsca zamieszkania, za garaż nie uważa się miejsca parkingowego znajdującego się w garażu wielostanowiskowym lub otwartej wiaty.
8. **ubezpieczony** - osoba fizyczna, na rachunek której zawarta została umowa ubezpieczenia z ubezpieczycielem w zakresie uprawniającym do korzystania z usług, o których mowa w Rozdziale 2 pkt 4.
9. **zdarzenie assistance** - niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne, które wystąpiło w miejscu zamieszkania, objęte ochroną ubezpieczeniową i uprawniające do skorzystania z pomocy Centrum Alarmowego Assistance w odniesieniu do danego świadczenia, zgodnie z zakresem ochrony assistance lub zgodnie z opisem świadczenia.
10. **zdarzenie losowe** - niezależne od woli ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne (w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia) skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem (lub ryzykiem utraty, zniszczenia lub dalszego uszkodzenia) mienia, to jest:
  - 1) **deszcz nawałny** - opady deszczu o współczynniku natężenia co najmniej 4 (cztery), ustalany przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, w przypadku braku stacji pomiarowej tego Instytutu na terenie obejmującym miejsce zdarzenia należy brać pod uwagę stan faktyczny i rozmiar uszkodzeń świadczących wyraźnie o działaniu deszczu nawałnego,
  - 2) **dym i sadza** - produkty spalania unoszące się w powietrzu,
  - 3) **eksplozja** - gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów, pary lub cieczy, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się,
  - 4) **grad** - opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu,

- 5) **implozja** - uszkodzenie lampy próżniowej, zbiornika lub aparatu próżniowego na skutek działania podciśnienia,
- 6) **katastrofa budowlana** - niezamierzone i gwałtowne zniszczenie miejsca zamieszkania lub jego części, z wyłączeniem:
  - a) uszkodzenia elementu wbudowanego w obiekt budowlany nadającego się do naprawy lub wymiany,
  - b) uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń budowlanych związanych z budynkami,
  - c) awarii instalacji,
- 7) **kradzież z włamaniem** - usiłowanie zaboru lub zabór mienia ruchomego z miejsca zamieszkania przez sprawcę:
  - a) po uprzednim usunięciu lub zniesieniu zabezpieczenia siłą lub przy użyciu narzędzia albo
  - b) po uprzednim otworzeniu zabezpieczenia kluczem podrobionym, dopasowanym lub innym narzędziem albo
  - c) po uprzednim otworzeniu zabezpieczenia kluczem oryginalnym, który sprawca zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem lub w wyniku rozboju,
- 8) **lawina** - gwałtowna utrata stabilności i przemieszczanie się (zsuwanie, ześlizgiwanie, staczanie) ze zboczy górskich mas śniegu, lodu, ziemi, materiału skalnego bądź ich mieszaniny,
- 9) **uszkodzenia śniegowe** - bezpośrednie działanie ciężaru śniegu lub lodu na miejsce zamieszkania lub przewrócenie się mienia sąsiedniego na miejsce zamieszkania wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu,
- 10) **osuwanie się ziemi** - nie spowodowane działalnością ludzką osuwanie się ziemi po stokach,
- 11) **pęknięcie mrozowe** - uszkodzenie spowodowane mrozem, polegające na pęknięciu znajdujących się wewnątrz miejsca zamieszkania instalacji kanalizacyjnych, rur dopływowych lub odpływowych, instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowych lub gaśniczych, urządzeń kąpielowych, umywalk, spłuczek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów, grzejników,
- 12) **powódź** - zalanie terenu lub podłoża w następstwie podniesienia się poziomu wody w korytach lub wystąpienia z brzegów wód płynących i stojących, nadmiernych opadów atmosferycznych, topnienia śniegu lub lodu, tworzenia się zatorów lodowych, sztormu, podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych albo spływu wód po zboczach lub stokach w obszarach górskich lub falistych,
- 13) **pożar** - działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile,
- 14) **przepięcie** - gwałtowna zmiana napięcia prądu (w wyniku uderzenia pioruna albo wskutek zwarcia, włączeń lub wyłączeń w sieciach zasilających lub w instalacji elektrycznej) powodująca wystąpienie maksymalnej wartości napięcia znacznie przekraczającej wartości dopuszczalne dla urządzeń, instalacji, linii, sieci,
- 15) **rabunek** - zabór cudzej rzeczy ruchomej w celu przywłaszczenia przy użyciu przemocy fizycznej wobec ubezpieczonego albo osoby bliskiej lub groźby jej natychmiastowego użycia w stosunku do ubezpieczonego albo osoby bliskiej, w tym także przez doprowadzenie osoby napadniętej do stanu nieprzytomności lub bezbronności, w tym:
  - a) **kradzież rozbójnicza** – bezpośrednio po dokonaniu kradzieży użycie przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia albo doprowadzenie ubezpieczonego, albo osoby bliskiej do stanu nieprzytomności lub bezbronności, w celu utrzymania się w posiadaniu zabranej rzeczy
  - b) **rozbój** – rabunek przy użyciu broni palnej, noża lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu, środka obezwładniającego albo sprawca działa w sposób bezpośrednio zagrażający życiu ubezpieczonego albo osoby bliskiej,
  - c) **wymuszenie rozbójnicze** – doprowadzanie przemocą, groźbą zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie ubezpieczonego lub osoby bliskiej do rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym albo do zaprzestania działalności gospodarczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

- 16) **silny wiatr** - wiatr o prędkości nie mniejszej niż 17,50 m/s (63 km/h), którą potwierdziły pomiary Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, w przypadku gdy prędkość wiatru nie może być potwierdzona bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar uszkodzeń w miejscach ich powstania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie świadczące o masowym i niszczycielskim działaniu wiatru, oprócz bezpośredniego działania silnego wiatru, pojęciem tym określa się również uszkodzenia spowodowane unoszonymi przez silny wiatr częściami budynków, drzew lub przedmiotów,
- 17) **rozbitcie szyb** - stłuczenie szyb zamontowanych lub zainstalowanych na stałe w miejscu zamieszkania zgodnie z ich przeznaczeniem, to jest:
- zewnętrznych szyb okiennych i drzwiowych,
  - oszklenia ścian zewnętrznych budynku i dachu,
- za rozbitcie szyb nie uważa się:
- zarysowania lub odprysnięcia kawałka powierzchni szyb,
  - uszkodzeń powstałych:
  - w wyniku obróbki, montażu lub wymiany szyb,
  - w czasie prac konserwatorskich, remontowych, naprawczych,
  - po usunięciu szyb z miejsca stałego zainstalowania,
  - w związku z zastosowaniem niewłaściwej technologii wykonawstwa lub montażu,
  - w związku ze zużyciem lub brakiem należytej konserwacji,
- 18) **trzęsienie ziemi** - gwałtowne zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy, drgania, uderzenia i kołysania powierzchni Ziemi,
- 19) **uderzenie lub upadek statku powietrznego** - katastrofa lub przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego oraz upadek jego części lub ładunku, z wyłączeniem zrzutu paliwa,
- 20) **uderzenie pioruna** - wyładowanie elektryczne oddziałujące bezpośrednio na miejsce zamieszkania, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez miejsce zamieszkania, które pozostawiło w nim bezsporne ślady,
- 21) **uderzenie pojazdu mechanicznego** - uderzenie pojazdu w rozumieniu Prawa o ruchu drogowym, jego części lub przewożonego w nim ładunku w miejsce zamieszkania,
- 22) **upadek drzewa, masztu, komina** - przewrócenie się drzew, masztów (w tym słupów energetycznych dźwigów budowlanych, latarni ulicznych), kominów lub innych budowli lub ich części na mienie,
- 23) **uszkodzenie przez osoby trzecie** - uszkodzenie bądź zniszczenie mienia przez osoby trzecie, o których mowa w pkt 6, w tym również wandalizm,
- 24) **zalanie** - działanie na mienie wody, pary, cieczy lub innych substancji, które wydostały się w sposób niezamierzony i niekontrolowany wskutek:
- awarii instalacji wodociągowych (rur dopływowych, urządzeń giętkich wraz z armaturą), urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji kanalizacyjnych, instalacji centralnego ogrzewania (w szczególności z wodnego, parowego lub olejowego układu grzewczego) lub klimatyzacyjnych, awarii pomp wodnych, słonecznego układu ogrzewania wody, instalacji gaśniczych oraz innych instalacji technologicznych,
  - przypadkowego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach wodno-kanalizacyjnych,
  - samoczynnego uruchomienia się urządzeń gaśniczych (tryskaczowych) z innych przyczyn niż pożar, o ile nie nastąpiło ono w wyniku przeprowadzonych czynności pomiarowo-kontrolnych, naprawy,
  - zalania wodą pochodzącą z urządzeń domowych w szczególności pralek, wirówek, zmywarek, lodówek/chłodziarek, zamrażarek,
  - cofnięcia się wody lub ścieków z ogólnodostępnej sieci wodociągowej albo kanalizacyjnej,
  - dostanie się wody lub innego czynnika gaśniczego w następstwie prowadzonej akcji ratowniczej,
  - zalania wodą pochodzącą z opadów atmosferycznych w postaci deszczu, topiącego się śniegu lub gradu,
  - zalania wodą lub inną cieczą przez osoby Trzecie o których mowa w pkt 6,

- i) samoistnego tj. niezależnego od działań jakichkolwiek osób lub zwierząt uszkodzenia akwarium lub łóżka wodnego,
- 25) **zapadanie się ziemi** - obniżenie terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni, powstałych w sposób naturalny, nie będących konsekwencją działalności człowieka.

Rozdział 2 Przedmiot i zakres ubezpieczenia

1. Przedmiotem ubezpieczenia Home Assistance jest organizacja albo organizacja i pokrycie przez ubezpieczyciela za pośrednictwem Centrum Alarmowego Assistance kosztów usług assistance określonych w niniejszym Regulaminie.
2. Usługi realizowane są na rzecz ubezpieczonego, w przypadku wystąpienia w okresie ubezpieczenia następujących zdarzeń assistance:
  - 1) awaria instalacji,
  - 2) zdarzenie losowe,wskazanych w opisie danego świadczenia assistance i uprawniających do uzyskania przez ubezpieczonego pomocy assistance określonej w Regulaminie.
3. Usługami assistance objęte są wyłącznie zdarzenia assistance zaistniałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszystkie usługi w ramach ubezpieczenia assistance realizowane są na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
4. W ramach ubezpieczenia Home Assistance, ubezpieczonemu przysługują następujące usługi/świadczenia:
  - 1) interwencja specjalisty,
  - 2) transport mienia,
  - 3) dozór mienia,
  - 4) przechowywanie mienia,
  - 5) organizacja drobnych napraw.
5. Ubezpieczyciel spełnia świadczenie assistance do wysokości sumy ubezpieczenia, która wynosi **1 500 zł** na 12-miesięczny okres ubezpieczenia. Spełnienie każdego świadczenia powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia.

Rozdział 3 Świadczenia „Home Assistance”

1. **Interwencja specjalisty** - jeżeli w następstwie awarii instalacji lub zdarzenia losowego, doszło do uszkodzenia mienia, Centrum Alarmowe Assistance zorganizuje i pokryje koszty dojazdu do miejsca zamieszkania oraz koszty robocizny odpowiedniego specjalisty spośród niżej wymienionych:
  - 1) elektryka,
  - 2) hydraulika,
  - 3) szklarza,
  - 4) ślusarza,
  - 5) technika systemów alarmowych i domofonowych,
  - 6) technika urządzeń grzewczych,
  - 7) technika urządzeń klimatyzacyjnych,w zależności od rodzaju powstałych uszkodzeń. ubezpieczenie nie obejmuje pokrycia kosztów zakupu części zamiennych oraz materiałów niezbędnych do wykonania naprawy, a tym samym koszty te ponosi ubezpieczony.

2. **Transport mienia** - jeżeli w następstwie awarii instalacji lub zdarzenia losowego zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia (wyłącznie ruchomego) poza miejscem zamieszkania, gdyż pozostawienie mienia ruchomego w miejscu zamieszkania grozi jego uszkodzeniem, utratą lub zniszczeniem, Centrum Alarmowe Assistance zorganizuje i pokryje koszty jednokrotnego transportu mienia ruchomego, które można załadować do samochodu ciężarowego o ładowności do 3,5 tony, z miejsca zamieszkania do przechowalni lub do innego miejsca wskazanego przez ubezpieczonego, znajdującego się na terytorium Polski. Realizacja świadczenia dokonywana w następstwie kradzieży z włamaniem następuje wyłącznie po potwierdzeniu przez ubezpieczonego zgłoszenia zdarzenia na policji kopią dokumentu zgłoszenia zdarzenia przesłaną do Centrum Alarmowego Assistance.
3. **Dozór mienia** - jeżeli w następstwie awarii instalacji lub zdarzenia losowego, zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia przed utratą lub uszkodzeniem w wyniku działania Osób Trzecich, o których mowa w Rozdziale 1 pkt 6, Centrum Alarmowe Assistance zorganizuje na okres 72 godzin i pokryje koszty wynajęcia ochrony świadczonej przez podmiot zawodowo zajmujący się ochroną mienia. Realizacja świadczenia dokonywana w następstwie kradzieży z włamaniem następuje wyłącznie po potwierdzeniu przez ubezpieczonego zgłoszenia zdarzenia na policji kopią dokumentu zgłoszenia zdarzenia przesłaną do Centrum Alarmowego Assistance.
4. **Przechowywanie mienia** - jeżeli w następstwie awarii instalacji lub zdarzenia losowego zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia (wyłącznie ruchomego) poza miejscem zamieszkania, gdyż pozostawienie mienia ruchomego w miejscu zamieszkania grozi jego uszkodzeniem lub zniszczeniem, Centrum Alarmowe Assistance zorganizuje i pokryje, przez okres 72 godzin, koszty przechowania ww. mienia (wyłącznie ruchomego) w najbliższej od miejsca zamieszkania przechowalni znajdującej się na terytorium Polski. Realizacja świadczenia dokonywana w następstwie kradzieży z włamaniem następuje wyłącznie po potwierdzeniu przez ubezpieczonego zgłoszenia zdarzenia na policji kopią dokumentu zgłoszenia zdarzenia przesłaną do Centrum Alarmowego Assistance.

Powyżej opisane świadczenia przysługują wyłącznie 2 razy w 12-miesięcznym okresie ubezpieczenia, chyba że została wyczerpana suma ubezpieczenia.

Rozdział 4 Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności jeżeli zdarzenie Assistance powstało w związku z prowadzoną działalnością zawodową lub gospodarczą przez ubezpieczonego lub osoby bliskie.
2. Z odpowiedzialności ubezpieczyciela wyłączone są zdarzenia będące następstwem:
  - 1) działania siły wyższej (z zastrzeżeniem zdarzeń losowych) oraz działań wojennych, zamieszek, rozruchów, strajków, aktów terroru, sabotażu, katastrofy nuklearnych, działania materiałów rozszczepialnych lub radioaktywnych, epidemii, skażeń chemicznym, szkód górniczych w rozumieniu prawa górniczego, przenikania wód gruntowych,
  - 2) szkód powstałych na skutek znajdowania się przez ubezpieczonego, po spożyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, jak również substancji psychotropowych lub leków o podobnym działaniu z wyjątkiem sytuacji, gdy spożycie tych środków nastąpiło w celach medycznych i po zaleceniu lekarza,
  - 3) uczestnictwa ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej,
  - 4) umyślnego działania ubezpieczonego lub będące w związku z umyślnym działaniem osoby, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym,
  - 5) rażącego niedbalstwa, chyba że realizacja świadczenia odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.chyba, że nie miało to wpływu na powstanie szkody,
3. Z zakresu odpowiedzialności Centrum Alarmowego Assistance wyłączone są budynki, lokale mieszkalne będące miejscem zamieszkania, jeżeli w całości lub w części są przeznaczone lub używane do komercyjnej działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej.

4. Z zakresu odpowiedzialności Centrum Alarmowego Assistance wyłączone są budynki, lokale mieszkalne będące pod nadzorem konserwatora zabytków.
5. Z zakresu odpowiedzialności Centrum Alarmowego Assistance wyłączone są:
  - 1) świadczenia związane z naprawą uszkodzeń, za które odpowiadają wyłącznie właściwe służby administracyjne lub właściwe służby pogotowia technicznego, energetycznego, wodno-kanalizacyjnego czy gazowego, awarie:
    1. pionów instalacji ciepłej i zimnej wody,
    2. pionów kanalizacyjnych,
    3. instalacji gazowej,
    4. przyłączy do budynku,
  - 2) świadczenia związane z konserwacją urządzeń oraz stałych elementów miejsca zamieszkania,
  - 3) świadczenia elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami elementów nie będących integralną częścią instalacji, w szczególności żarówek, przedłużaczy,
  - 4) zdarzenia związane z planowanymi wcześniej remontami i bieżącymi naprawami przeprowadzonymi w miejscu zamieszkania.

Rozdział 5 Obowiązki ubezpieczonego i zasady korzystania z pomocy assistance

1. W celu umożliwienia ubezpieczycielowi spełnienia świadczenia assistance, ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu, zobowiązana jest niezwłocznie skontaktować się z telefonicznym Centrum Alarmowym Assistance pod numerem telefonu podanym na polisie ubezpieczeniowej, czynnym całą dobę, 7 dni w tygodniu oraz podać następujące informacje:
  - 1) imię i nazwisko ubezpieczonego,
  - 2) PESEL ubezpieczonego,
  - 3) numer polisy ubezpieczeniowej,
  - 4) adres miejsca zamieszkania,
  - 5) dane do kontaktu,
  - 6) krótki opis zaistniałego zdarzenia,
  - 7) wskazanie świadczenia, o zrealizowanie którego wnioskuje.
2. Ubezpieczonemu przysługuje zwrot kosztów usług assistance zorganizowanych we własnym zakresie, pod warunkiem ich udokumentowania.
3. Jeżeli ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków określonych w pkt 1, a miało to wpływ na ustalenie odpowiedzialności lub zakresu świadczenia usług assistance, ubezpieczyciel może odpowiednio ograniczyć świadczenie lub jeżeli jest to uzasadnione, odmówić spełnienia świadczenia.

X. Roszczenia regresowe

§ 35

1. Z dniem wypłaty odszkodowania lub poniesienia przez ubezpieczyciela kosztów świadczeń Home Assistance, o których mowa w OWU, na ubezpieczyciela przechodzi z mocy prawa roszczenie ubezpieczonego wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania lub poniesionych przez ubezpieczyciela kosztów świadczeń Home Assistance. Nie przechodzą na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczonego wobec osób, za które ponosi odpowiedzialność lub z którymi pozostaje on we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że osoba ta wyrządziła szkodę umyślnie.
2. Ubezpieczony powinien udzielić ubezpieczycielowi wszelkiej pomocy przy dochodzeniu roszczeń regresowych, w tym dostarczyć odpowiednie dokumenty i udzielić niezbędnych informacji.

3. Jeżeli wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie pokryło tylko część szkody, ubezpieczonemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę przed roszczeniami regresowymi ubezpieczyciela.
4. Jeżeli ubezpieczony bez zgody ubezpieczyciela skutecznie zrzekł się roszczenia wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę (sprawcy szkody) w całości lub w części lub je ograniczył, ubezpieczyciel odmówi wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszy i może żądać zwrotu odpowiednio całości lub części poniesionych kosztów świadczeń Home Assistance. Jeżeli fakt zrzeczenia się lub ograniczenia roszczeń zostanie ujawniony po wypłacie odszkodowania, ubezpieczyciel upoważniony jest do zażądania zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania lub poniesionych przez ubezpieczyciela kosztów świadczeń Home Assistance.

XI. Składka ubezpieczeniowa

§ 36

Zapłata składki ubezpieczeniowej

1. Do zapłaty składki zobowiązany jest ubezpieczający.
2. Składka naliczana jest z góry za 12-miesięczny okres odpowiedzialności i płatna jest jednorazowo, z zastrzeżeniem, iż w przypadku, gdy wysokość naliczonej składki jednorazowej przekracza kwotę **200 zł**, ubezpieczyciel dopuszcza możliwość jej zapłaty w 2 ratach, na wniosek ubezpieczającego. Wysokość rat składki oraz terminy ich płatności podane zostaną w polisie ubezpieczeniowej. W przypadku nieopłacenia przez ubezpieczającego drugiej raty składki w terminie wskazanym w polisie ubezpieczeniowej, ubezpieczyciel wezwie ubezpieczającego do jej zapłaty. Brak zapłaty drugiej raty składki we wskazanym terminie powoduje, że odpowiedzialność ubezpieczyciela w związku z danym przedmiotem ubezpieczenia, ustaje z upływem wskazanego dodatkowego terminu, przy czym ubezpieczyciel może żądać zapłaty składki za okres w którym udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
3. Składka jednorazowa lub pierwsza rata składki powinna zostać zapłacona w dniu złożenia Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i zawarcia umowy ubezpieczenia.
4. Wysokość składki zależy od wybranego programu ubezpieczeniowego, przyjętych sum ubezpieczenia i sumy gwarancyjnej oraz naliczana jest zgodnie z taryfą składek obowiązującą w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
5. Niezapłacenie składki lub pierwszej raty składki w wysokości podanej we Wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia i w terminie wskazanym w ust. 3 powoduje, iż okres odpowiedzialności nie rozpocznie się, a umowa ubezpieczenia zostanie automatycznie rozwiązana z upływem terminu zapłaty składki.
6. Ubezpieczyciel ma prawo do żądania od ubezpieczającego zapłaty składki za okres, przez który ubezpieczyciel świadczył ochronę ubezpieczeniową.
7. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej.
8. Jeżeli ubezpieczający podał do wiadomości ubezpieczyciela nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką, jaką należałoby się ubezpieczycielowi, gdyby podano prawdziwe dane, a składką podaną w polisie ubezpieczeniowej. W przypadku powstania szkody roszczenie ubezpieczyciela o zapłatę różnicy pomiędzy składką, jaką należałoby się ubezpieczycielowi, gdyby podano prawdziwe dane, a składką podaną w polisie ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
9. W sytuacji, gdy ubezpieczający dokonał wpłaty pierwszej raty składki w wysokości wyższej niż określona w polisie ubezpieczeniowej, ubezpieczyciel zaliczy nadpłacone środki na poczet drugiej raty składki, chyba że ubezpieczający złoży wniosek o zwrot nadpłaconych środków.

§ 37

Składka w przypadku podwyższenia lub obniżenia sumy ubezpieczenia

1. W przypadku podwyższenia w trakcie okresu odpowiedzialności sumy ubezpieczenia nieruchomości wraz z jej stałymi elementami lub sumy ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych zgodnie z § 10 ust. 6 lub w przypadku podwyższenia w trakcie okresu odpowiedzialności sumy ubezpieczenia elementów szklanych na wypadek stłuczenia zgodnie z § 29 ust. 6, ubezpieczający zobowiązany jest do zapłaty dodatkowej składki od kwoty, o jaką podwyższana jest suma ubezpieczenia.
2. Składka za podwyższenie sumy ubezpieczenia naliczana jest zgodnie z taryfą składek obowiązującą w dniu złożenia ubezpieczycielowi przez ubezpieczającego Wniosku o podwyższenie/ obniżenie sumy ubezpieczenia.
3. W przypadku obniżenia w trakcie okresu odpowiedzialności sumy ubezpieczenia nieruchomości wraz z jej stałymi elementami lub sumy ubezpieczenia ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych zgodnie z § 10 ust. 6 lub obniżenia w trakcie okresu odpowiedzialności sumy ubezpieczenia elementów szklanych na wypadek stłuczenia zgodnie z § 29 ust. 6, ubezpieczającemu przysługuje obniżenie wysokości kolejnych rat składki lub zwrot część składki, w zależności czy składka jest płatna w ratach czy jednorazowo, obliczany od kwoty, o jaką obniżana jest suma ubezpieczenia.

§ 38

Składka w przypadku doubezpieczenia

1. W przypadku doubezpieczenia nieruchomości wraz z jej stałymi elementami po szkodzie lub ruchomości domowych na wypadek pożaru i innych zdarzeń losowych zgodnie z § 10 ust. 8 oraz w przypadku doubezpieczenia elementów szklanych po szkodzie na wypadek stłuczenia zgodnie z § 29 ust. 8, ubezpieczający zobowiązany jest do zapłaty składki naliczanej od kwoty, o jaką uzupełniana jest suma ubezpieczenia odpowiednio nieruchomości wraz z jej stałymi elementami, ruchomości domowych lub elementów szklanych.
2. Składka za doubezpieczenie po szkodzie naliczana jest zgodnie z taryfą składek obowiązującą w dniu wyrażenia przez ubezpieczyciela zgody na doubezpieczenie po szkodzie zgodnie z § 10 ust. 8 lub § 29 ust. 8.

XII. Postanowienia końcowe

§ 39

1. Ubezpieczający oraz ubezpieczony powinni informować ubezpieczyciela o każdej zmianie swoich danych osobowych i teleadresowych podanych w umowie ubezpieczenia.
2. Wzór oświadczenia o zmianie danych został pomocniczo przygotowany przez ubezpieczyciela i jest dostępny u ubezpieczyciela.
3. W przypadku zbycia nieruchomości będącej przedmiotem ubezpieczenia, prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę nieruchomości będącej przedmiotem ubezpieczenia bez konieczności uzyskania zgody ubezpieczyciela, pod warunkiem, że ubezpieczyciel zostanie poinformowany o tym fakcie w terminie 7 dni od daty zbycia przedmiotu ubezpieczenia.
4. Spory z umowy ubezpieczenia mogą być rozstrzygane w drodze polubownej.
5. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie OWU można wytoczyć przed sąd właściwy według przepisów o właściwości ogólnej bądź sąd właściwy dla miejsca zamieszkania ubezpieczającego lub ubezpieczonego lub spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
6. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

7. Ubezpieczający lub ubezpieczony ma prawo do składania reklamacji do Departamentu Obsługi Reklamacji ubezpieczyciela:
  - 1) pisemnie drogą pocztową,
  - 2) z wykorzystaniem aplikacji zamieszczonej na stronie internetowej www.tueuropa.pl – Centrum Obsługi Klienta,
  - 3) w formie ustnej z wykorzystaniem formularza zgłoszenia reklamacji osobiście w centrali ubezpieczyciela lub biurze regionalnym, których dane teleadresowe można uzyskać pod numerem infolinii ubezpieczyciela 801 500 300,
  - 4) telefonicznie pod numerami infolinii ubezpieczyciela 801 500 300.
8. Aktualne dane teleadresowe ubezpieczyciela znajdują się na stronie internetowej www.tueuropa.pl.
9. Ubezpieczający będący konsumentem i ubezpieczony mogą zwrócić się o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub wystąpienia z wnioskiem o przeprowadzenie przez Rzecznika Finansowego pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporów między klientami podmiotów rynku finansowego a tymi podmiotami, a także korzystać z pomocy Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
10. Reklamacje rozpatrywane są przez ubezpieczyciela w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od dnia ich wpływu.
11. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji w powyższym terminie, zgłaszający reklamację zostanie poinformowany o przyczynie opóźnienia oraz o spodziewanej dacie uzyskania odpowiedzi. Maksymalny termin rozpatrzenia reklamacji nie może przekroczyć 60 dni kalendarzowych licząc od dnia jej wpływu.
12. Odpowiedź na reklamację zostanie przekazana w formie pisemnej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Przekazanie odpowiedzi w formie elektronicznej może nastąpić na wniosek składającego reklamację.
13. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy powszechnie obowiązującego prawa polskiego.
14. Językiem stosowanym przy wzajemnych relacjach pomiędzy ubezpieczającym i ubezpieczycielem jest język polski.
15. Za porozumieniem stron do umowy ubezpieczenia mogą zostać wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne niż wskazane w OWU, z zastrzeżeniem formy pisemnej pod rygorem nieważności. W przypadku sprzeczności postanowień, o których mowa w zdaniu poprzednim przyjmuje się wyższość postanowień dodatkowych lub odmiennych nad wskazane w OWU.
16. Różnicę pomiędzy treścią umowy ubezpieczenia a OWU ubezpieczyciel przedstawi ubezpieczającemu na piśmie przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku ubezpieczyciel nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego

Dodatek do Ogólnych warunków ubezpieczenia „Spokojny Dom” zatwierdzonych Uchwałą Zarządu TU Europa S.A. nr 19/12/15 z dnia 11 grudnia 2015 r., które mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01.01.2016 r.

W związku z wejściem w życie z dniem 10 stycznia 2017 r. ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1823). Poniżej treść klauzuli reklamacyjnej aktualnej do Ogólnych warunków ubezpieczenia „Spokojny Dom” zatwierdzonych Uchwałą Zarządu TU Europa S.A. nr 19/12/15 z dnia 11 grudnia 2015 r., które mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 01.01.2016 r. kod: OWU/08/99111/2015/M.

1. Ubezpieczyciel podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
2. Klient ma prawo do składania reklamacji do Departamentu Obsługi Reklamacji ubezpieczyciela:
  - 1) pisemnie drogą pocztową,
  - 2) osobiście z wykorzystaniem formularza zgłoszenia reklamacji w centrali ubezpieczyciela lub Biurze Regionalnym, których dane teleadresowe można uzyskać pod numerem infolinii ubezpieczyciela 801 500 300,
  - 3) telefonicznie pod numerem infolinii ubezpieczyciela 801 500 300,
  - 4) z wykorzystaniem aplikacji zamieszczonej na stronie internetowej: www.tueuropa.pl – Centrum Obsługi Klienta.
3. Aktualne dane teleadresowe ubezpieczyciela znajdują się na stronie internetowej **pod adresem: www.tueuropa.pl**.
4. Klient może zwrócić się o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego lub wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie **w trybie art. 31 ust. 1 Ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1823) w związku z art. 37 Ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 892) przez Rzecznika Finansowego pozasądowego postępowania w sprawie rozwiązywania sporu między klientem a podmiotem rynku finansowego. Aktualne dane o podmiocie uprawnionym do przeprowadzenia ww. postępowania dostępne są na stronie internetowej pod adresem: <http://www.rf.gov.pl>**
5. Klient może także korzystać z pomocy Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
6. Reklamacje rozpatrywane są przez Ubezpieczyciela w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od dnia ich wpływu.
7. W szczególnie skomplikowanych przypadkach uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji w powyższym terminie, zgłaszający reklamację zostanie poinformowany o przyczynie opóźnienia, okolicznościach wymagających ustalenia dla rozpatrzenia sprawy oraz o spodziewanej dacie uzyskania odpowiedzi. Maksymalny termin rozpatrzenia reklamacji nie może przekroczyć 60 dni kalendarzowych licząc od dnia jej wpływu.
8. Odpowiedź na reklamację zostanie przekazana w formie pisemnej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Przekazanie odpowiedzi w formie elektronicznej może nastąpić na wniosek składającego reklamację.